

Barn- och utbildningsnämnden

Kallelse

Nämnd	Barn- och utbildningsnämnden
Datum och tid	2023-06-08, klockan 08.30
Plats	Kommunkontoret, sammanträdesrum Gräsö (SR1)
Sekreterare	Per-Åke Berg
Ordförande	Christina Williamsson Liw (M)

Ärendelista

1. Val av justerare	2
2. Fastställande av föredragningslista	2
3. Utvärdering av pilotprojektet ”God och mättande skolmåltid” <i>Föredragande: Annelie Wallén och Johan Skage</i>	3
4. Revidering av riktlinjerna för förskola, fritidshem och pedagogisk omsorg	4
5. Val av ny ersättare till barn- och utbildningsnämndens arbetsutskott	5
6. Val av kontaktpersoner, revidering	6
7. Åtterrapporering av sjukfrånvaro perioden april 2022 – mars 2023 <i>Föredragande: Lisa Karbelius</i>	7
8. Revidering av riktlinje för simskola/simundervisning	8
9. Årsbudget 2023: Tertialrapport per april 2023 <i>Föredragande: Josefine Myhrberg</i>	10
10. Utredda möjligheten för privata familjedaghem att bedriva barnomsorg på obekvämt arbetstid	11
11. Utredning om kommunens möjlighet att erbjuda svenska för invandrare (sfi) till personer som flyttat från Ukraina.	12
12. Information från förvaltningen	13
13. Redovisning av delegationsbeslut	14
14. Anmälningsärenden	16
15. Kurs- och konferensinbjudningar	17

Barn- och utbildningsnämnden

1. Val av justerare

2. Fastställande av föredragningslista

Barn- och utbildningsnämnden

Klockan 08.35

Dnr BUN-2023-056

3. Utvärdering av pilotprojektet ”God och mättande skolmåltid”

Förslag till beslut

Barn och utbildningsnämndens har tagit del av utvärdering av pilotprojekt ”God och mättande skolmåltid”.

Ärendebeskrivning

I oktober 2022 beslutade Barn- och utbildningsnämnden (BUN) att ge Måltidsenheten en budgetförstärkning på 230 000 kr som avsåg ett pilotprojekt ”*God och mättande skolmåltid*” under 2023 samt viss kompensation för ökade kostnader till följd av omvärldsläge med inflation och ökade mat- och bränslepriser. Kommunstyrelsen tog över ansvaret för skolmåltid och ”God och mättande mat” i samband med nya majoritetens beslut om tilläggsbudgeten februari 2023. Därmed fick Kommunstyrelsen i uppdrag att säkerställa att det serveras god och mättande mat inom skolverksamhet och att skolmåltiden i högre grad möter elevers önskemål.

Syftet med satsningen var att öka kvaliteten på skolmåltiden med målsättningen att fler elever skulle äta skollunch, bli mätta och uppleva att skolmaten är aptitlig.

Inom ramen för pilotprojektet på Frösåkersskolan serverades ytterligare en maträtt 3-4 ggr/vecka, vegetariska rätter som uppskattades av elever prioriterades, salladsbordet utökades och det fanns även tillgång till mjukt bröd ca 3 ggr/ vecka. För att öka matens aptitlighet har ett flertal serveringsskålar, för sallad och grönsaker, samt en soppterrin köpts in. Elever har också involverats i samtal om skolmaten och deras synpunkter har beaktats i hög grad.

BUN har efterfrågat en uppföljning av satsningen kring skolmåltider och en enkätundersökning har genomförts bland elever på Frösåkersskolan i syfte att utvärdera satsningen. Enkäten innehöll till stor del samma frågor som enkäten SkolmatSverige, som består av frågeområden om till exempel skolmaten ser aptitlig ut, om skolmåltiden smakar gott och om eleverna blir mätta. BUN kommer få ta del av enkätens resultat i samband med nämndssammanträdet den 8 juni. Framåt planeras uppföljning av skolmåltider genomföras av KS som sedan rapporterar till BUN.

Beslutsunderlag

- Resultat från enkät (kommer till BUN 2023-06-08).

Beslutet skickas till

Chef sektor bildning, Christina Stenhammar
Kommunstyrelsen

Barn- och utbildningsnämnden

Dnr BUN-2023-045

4. Revidering av riktlinjerna för förskola, fritidshem och pedagogisk omsorg

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden antar de reviderade riktlinjerna för förskola, fritidshem och pedagogisk omsorg. Det innebär samtidigt att de riktlinjer som nämnden beslutade om 2020-02-06 upphör att gälla.

Ärendebeskrivning

Barn- och utbildningsnämnden beslutade 2023-02-16 att avveckla fritidsklubben på Frösåkersskolan och Vallonskolan från och med höstterminen 2023. Eleverna i årskurs 4-6 på Frösåkersskolan och Vallonskolan kommer att erbjudas fritidshem på närliggande F-3 skola från och med höstterminen 2023.

Utifrån detta beslut behöver riktlinjerna för förskola, fritidshem och pedagogisk omsorg därför revideras i den del som avser fritidsklubbar.

Beslutsunderlag

- Förslag till reviderade riktlinjer.

Ärendets behandling

Reviderades senast 2020-02-06.

Beslutet skickas till

Chef sektor bildning, Christina Stenhammar
Barnomsorgshandläggare, Eva Andersson
Sektorsamordnare, Pernilla Hallerström

Barn- och utbildningsnämnden

Dnr BUN-2023-054

5. Val av ny ersättare till barn- och utbildningsnämndens arbetsutskott

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden beslutar att Astrid Wellsten (M) ersätter Filip Uthammar (M) som ersättare i arbetsutskottet och blir då personlig ersättare för Christina Williamsson Liw (M).

Ärendebeskrivning

Enligt § 66 i reglementet för styrelser och nämnder ska ersättare närvara vid utskottets sammanträden endast om ledamot är förhindrad att tjänstgöra. Ledamot som är förhindrad att tjänstgöra ska meddela sin personliga ersättare samt utskottets kansli, som säkerställer att ersättare inkallas. Ersättare ska inkallas till tjänstgöring i den av nämnden vid valet bestämda ordningen.

Avgår en ledamot eller en ersättare i utskott, som inte utsetts vid proportionellt val, ska fyllnadsval snarast förrättas.

Filip Uthammar har avgått som ersättare från barn- och utbildningsnämndens arbetsutskott. Han var ersättare för Christina Williamsson Liw (M).

Beslutet skickas till

Handläggare för Troman: Hanna Horneij

Barn- och utbildningsnämnden

Dnr BUN-2023-010

6. Val av kontaktpersoner, revidering

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden beslutar om kontaktpersoner till förskolor och skolor enligt bilaga.

Ärendebeskrivning

Barn- och utbildningsnämnden har sedan lång tid tillbaka utsett kontaktpersoner för de olika enheterna. Man deltar exempelvis på kvalitetsdialoger på de enheter man är kontaktperson på.

Filip Uthammar (M) har avgått från barn- och utbildningsnämnden och ny kontaktperson ska utses för de enheter där Filip Uthammar (M) var kontaktperson. Niclas Bergström (M) har valts in i barn- och utbildningsnämnden.

Beslutsunderlag

- Lista på enheter och kontaktpersoner.

Beslutet skickas till

Chef sektor bildning, Christina Stenhammar
Verksamhetschef förskolan, Ann-Christine Almroth
Verksamhetschef grundskolan, Joel Axberg
Verksamhetschef gymnasieskolan, Zara Järvström
Skolledare

Barn- och utbildningsnämnden

Klockan 10.00

Dnr BUN-2023-009

7. Åtterrapportering av sjukfrånvaro perioden april 2022 – mars 2023

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden tar del av informationen.

Ärendebeskrivning

I mål och prioriteringar för 2023 och fastställd flerårsplan för 2024-2026 kommer fokus fortsatt ligga på att minska sjukfrånvaron i kommunen som helhet liksom inom sektor Bildning. Sjukfrånvaron ska på årsbasis kontinuerligt sjunka och den totala sjukfrånvaron ska följas genom egna mätningar. Rullande tolv månaders data ska återrapporteras till Barn- och utbildningsnämnden i samband med T1-rapportering, delårsrapport och årsredovisning.

Att vi nu ändrar hur vi rapporterar sjukfrånvaro medför att jämförelser ibland kommer att göras mot tidigare kvartal, som är den uppföljning som tidigare data redovisats i.

Den genomsnittliga sjukfrånvaron inom sektor Bildning för perioden april 2022 till mars 2023 ligger på 6,6 % (att relatera till kommunens 7,7 %), vilket är en minskning med 0,6 procentenheter från 2022 års genomsnitt på 7,2 % (att relatera till kommunens 8,1 %).

Tittar vi närmare på 2023 års första tre månader ser vi att den totala sjukfrånvaron ökar på sektornivå med 1,2 procentenheter medan långtidssjukfrånvaron (över dag 60) ligger stabilt på 27 % av totalen. Korttidsfrånvaron ökar alltså och det framförallt inom grundskolan där korttidssjukfrånvaron ökat med 2,3 procentenheter under perioden. Ökningen är dock från en väldigt låg nivå i januari, så än finns ingen anledning till oro.

Beslutsunderlag

- Presentation visas på sammanträdet.

Ärendets behandling

Redovisas kontinuerligt.

Beslutet skickas till

Chef sektor bildning, Christina Stenhammar

Barn- och utbildningsnämnden

Dnr BUN-2023-055

8. Revidering av riktlinje för simskola/simundervisning

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden beslutar att anta den reviderade riktlinjen för simskola/simundervisning.

Ärendebeskrivning

I Östhammars kommun erbjuds alla elever simskola under skoltid med målet att i slutet av årskurs 2 kunna simma 25 m bröstsim, 10 m ryggsim och hoppa från kanten där man inte bottnar. Inom ramen för grundskolans uppdrag och ämnet idrott och hälsa bedrivs också simundervisning där kravet är att eleverna i slutet av årskurs 9 ska kunna simma 200 meter, vara 50 meter på rygg). Eleverna ska också kunna förebygga risker och hantera nödsituationer på land och vid vatten.

Sedan simskola införts inom barn och utbildningsnämndens verksamhet har det skett en del förändringar i förutsättningarna. Exempelvis finansierades simskolan vid införandet av ett statsbidrag för simskola. Nu finansieras simskolan istället av skolpengen då statsbidraget har upphört sedan 2021. Bemanningen av simskolan har också förändrats, där kultur och fritid initialt tillhandahöll simlärare mot finansiering ifrån statsbidraget för simskola. Idag är simlärarna istället anställda inom barn och utbildning. Vidare finns det idag endast tillgång till två simhallar istället för tre. En konsekvens av nedläggningen av simhallen i Östhammar har medfört ökade kostnader i form av bussresor till Gimo samt svårigheter med att få tiderna i simhallarna att räcka till alla klasser i den omfattningen som är beslutade i tidigare riktlinje.

Kostnaden för simskola uppgick år 2022 till omkring 900 000 kr. Detta inkluderar 150% simlärare samt 20% administrativt stöd tillsammans med bussresor mellan skola och simhall. Ett viktigt beaktande är att kostnaden framgent med samma upplägg prognostiseras öka väsentligt genom att simskolan under delar av 2022 var inställd på grund av Covid19-pandemin samt att kostnader för bussresor förväntas öka under 2023.

Mot bakgrund av de förändrade förutsättningarna sedan införandet av simskola på skoltid ser förvaltningen ett behov av att revidera nuvarande riktlinjer för simskolan/simundervisningen i kommunen. Viktiga utgångspunkter i de nya riktlinjerna är att:

- Integrera simskolan som en del i simundervisningen och därigenom tydliggöra skolans ansvar i bemanningen och undervisningssituationen. I detta ingår att öka bemanningen kring simningen med lärare ifrån skolorna i syfte att större grupper ska kunna undervisas vid varje tillfälle och på så vis minska antalet resetillfällen mellan skola och simhall.

Barn- och utbildningsnämnden

- Anpassa det minsta antalet simtillfällen och fokusera på de årskurser simskolan/simundervisningen förväntas ha högst effekt samt för att tiderna i simhallarna ska räcka till i de kvarvarande simhallarna.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Beslutet innebär en effektivisering av andelen centralt bekostade simlärare, då skolorna förväntas ta ett större ansvar vid simundervisningen, tillsammans med färre resetillfällen. Sammantaget beräknas detta medföra en besparing motsvarande cirka 250 tusen kronor på helår.

Beslutsunderlag

- Förslag till reviderade riktlinjer.
- Risk- och konsekvensanalyser

Beslutet skickas till

Chef sektor bildning, Christina Stenhammar
Sektorsamordnare, Pernilla Hallerström

Barn- och utbildningsnämnden

Klockan 11.00

Dnr BUN-2021-106

9. Årsbudget 2023: Tertialrapport per april 2023

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden tar del av informationen och godkänner tertialrapporten (bilaga).

Ärendebeskrivning

Under 2021 har Östhammars kommun börjat arbeta utifrån ett nytt styrdokument för budgetuppföljning vad gäller drift- och investeringsbudget. I styrdokumentet beskrivs att det sex gånger per år ska ske en rapportering till kommunstyrelse/nämnd. Per april (tertrialrapport), augusti (delårsbokslut) och december (helårsbokslut) görs en större skriftlig rapportering. Per februari, juni och oktober görs en enklare rapportering.

Barn- och utbildningsnämnden har även beslutat att nämnden vill ha en ekonomisk uppföljning vid varje sammanträde.

I den skriftliga rapporten ska det ingå en prognos om måluppfyllelse för de satta verksamhetsmålen och budgetföljsamhet.

Beslutsunderlag

- Tertialrapport per april.

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Barn- och utbildningsnämnden

Dnr BUN-2023-040

10. Utredda möjligheten för privata familjedaghem att bedriva barnomsorg på obekväm arbetstid

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden beslutar att inte återinföra barnomsorg på obekväm arbetstid. Motiveringen till beslutet är att verksamheten är mycket kostsam och den är heller inte lagstadgad.

Ärendebeskrivning

Östhammars kommun har tidigare haft barnomsorg på obekväm arbetstid. Barn- och utbildningsnämnden beslutade 2019-06-13 att avveckla verksamheten från och med 2019-12-31. Enligt skollagen (skollagen 2010:800 Kapitel 8) kan kommunen erbjuda förskola även under tid då den inte är skyldig att göra det, men det finns enligt lagstiftningen ingen rätt till förskola under kvällar, nätter, veckoslut eller i samband med större helger. Kommunen ska dock sträva efter att erbjuda omsorg för barn under tid då förskola eller fritidshem inte erbjuds i den omfattning det behövs med hänsyn till föräldrars förvärvsarbete och familjens situation i övrigt. Barnomsorg på obekväm arbetstid, är inte en del av skolformen förskola utan hör till de verksamhetsformer som i skollagen benämns som annan pedagogisk verksamhet.

Arbetsutskottet gav vid sammanträdet 2023-04-13 sektor bildning i uppdrag att utreda möjligheten för privata familjedaghem att bedriva barnomsorg på obekväm arbetstid. Uppdraget ska redovisas på arbetsutskottets sammanträde 2023-05-25.

Beslutsunderlag

- Utredningsunderlag.
- Barnkonsekvensanalys.

Beslutet skickas till

Chef sektor bildning, Christina Stenhammar
Kommunstyrelsen

Barn- och utbildningsnämnden

Dnr BUN-2023-053

11. Utredning om kommunens möjlighet att erbjuda svenska för invandrare (sfi) till personer som flytt från Ukraina.

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden ger sektor bildning i uppdrag att utreda förutsättningarna och göra nödvändiga förberedelser för att kunna erbjuda svenska för invandrare (sfi), för flyktingar från Ukraina.

Ärendebeskrivning

Den som är bosatt i landet och saknar grundläggande kunskaper i svenska språket har enligt skollagen (2010:800) rätt att delta i kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare (sfi). Hittills har det inte funnits någon möjlighet utifrån skolförfattningarna att erbjuda utbildning inom komvux till andra personer än de som har rätt till det enligt skollagen. Personer som ansökt om eller fått uppehållstillstånd med tillfälligt skydd har inte rätt till utbildning i sfi eller annan utbildning inom komvux.

Regeringen har beslutat om en ny bestämmelse i förordningen om vuxenutbildning (2011:1108) som innebär att en kommun får låta en person som ansökt om eller fått uppehållstillstånd med tillfälligt skydd delta i sfi, om hen saknar sådana grundläggande kunskaper i svenska som utbildningen syftar till att ge. Utbildning i sfi får erbjudas till en sådan person från och med andra kalenderhalvåret det år hen fyller 18 år. Ålderskravet skiljer sig därmed från det generella ålderskravet för utbildning i sfi. Förordningen träder i kraft den 1 juni 2023.

Beslutsunderlag

- Muntlig redovisning.

Beslutet skickas till

Chef sektor bildning, Christina Stenhammar
Verksamhetschef, Zara Järvström

Barn- och utbildningsnämnden

Klockan 13.00

12. Information från förvaltningen

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden tar del av informationen.

Ärendebeskrivning

Redovisning av information från förvaltningen.

Barn- och utbildningsnämnden

13. Redovisning av delegationsbeslut

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden tar del av redovisningen.

Ärendebeskrivning

När barn- och utbildningsnämnden delegerat sin beslutanderätt träder delegaten helt in i nämndens ställe. Beslut som fattas enligt delegationsordning är juridiskt sett barn- och utbildningsnämndens beslut och kan överklagas på samma sätt som nämndens beslut. Alla beslut som fattas med stöd av delegering ska anmälas till barn- och utbildningsnämnden.

Följande förteckningar över delegationsbeslut i verksamhetsfrågor redovisas:

2023-05-30	Rektor Margareta Rahm Jansson
(Beslut att inleda utredning vid kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten)
2023-05-30	Rektor Anna Grandin
(Beslut att inleda utredning vid kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten)
2023-05-30	Rektor Niina Johansson
(Beslut att inleda utredning vid kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten)
2023-05-30	Rektor Anna-Karin Sehlstedt Stål
(Beslut att inleda utredning vid kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten)
2023-05-30	Rektor Johan Köhler (Edskolan)
(Beslut att inleda utredning vid kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten)
2023-05-30	Rektor Johan Köhler (Kristinelundskolan)
(Beslut att inleda utredning vid kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten)
2023-05-30	Rektor Malin Andersson
(Beslut att inleda utredning vid kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten)

Barn- och utbildningsnämnden

- 2023-05-30 Rektor Helena Åsberg
(Beslut att inleda utredning vid kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten)
- 2023-05-30 Rektor Ylva Vastamäki
(Beslut att inleda utredning vid kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten)
- 2023-05-30 Rektor Stefanie Schwarz
(Beslut att inleda utredning vid kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten)

Barn- och utbildningsnämnden

14. Anmälningssärenden

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden tar del av informationen.

Ärendebeskrivning

Redovisning av beslut som tagits av andra myndigheter samt annan viktig information som berör barn- och utbildningsnämndens verksamhetsområde.

- 1) Dnr Ks-2022-35
Utdrag ur protokoll fört vid kommunfullmäktiges sammanträde 2023-04-25 avseende Beslut om avfallsplan för Östhammars kommun
- 2) Dnr Ks-2023-285
Utdrag ur protokoll fört vid kommunfullmäktiges sammanträde 2023-04-25 avseende Flytt av verksamhet - försörjningsstöd från arbetsmarknadsenheten samt kommunstyrelsen.
- 3) Dnr Ks-2023-281
Utdrag ur protokoll fört vid kommunfullmäktiges sammanträde 2023-04-25 avseende Upphävande av styrdokument - policy för social hållbarhet.
- 4) Dnr Ks-2023-280
Utdrag ur protokoll fört vid kommunfullmäktiges sammanträde 2023-04-25 avseende Upphävande av Strategi för jämställdhetsintegrering.
- 5) Dnr Ks-2023-169
Utdrag ur protokoll fört vid kommunfullmäktiges sammanträde 2023-04-25 avseende Upphävande av styrdokument: Policy för hållbar utveckling – ekologisk.
- 6) Dnr Ks-2023-169
Utdrag ur protokoll fört vid kommunfullmäktiges sammanträde 2023-04-25 avseende Upphävande av styrdokument: Policy för internationellt arbete.
- 7) Dnr Ks-2023-264
Utdrag ur protokoll fört vid kommunfullmäktiges sammanträde 2023-04-25 avseende Valärende, val av ledamot i barn- och utbildningsnämnden.
- 8) Dnr Ks-2023-458
Utdrag ur protokoll fört vid kommunstyrelsens arbetsutskotts sammanträde 2023-05-23 avseende översyn av livsmedelspolicy och tillväxtstrategi, inklusive vision.

Barn- och utbildningsnämnden

15. Kurs- och konferensinbjudningar

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden tar del av redovisningen.

Ärendebeskrivning

Redovisning av aktuella kurs- och konferensinbjudningar.

 ÖSTHAMMARS KOMMUN - EN DEL AV ROSLAGEN Barn- och utbildningsförvaltningen	Dokumenttyp: Styrdokument		
	Dnr. BUN-2020-006		
	Titel: Riktlinjer för förskola, fritidshem och pedagogisk omsorg		
Granskad av:	Fastställd av:	Beslutdatum:	Revideringsdatum:
Verksamhetschef för förskolan	Barn- och utbildningsnämnden	2019-12-12	2020-02-06

Riktlinjer för förskola, fritidshem och pedagogisk omsorg

Innehåll

1. Allmänt	2
2. Förskola och annan pedagogisk verksamhet för barn 1-5 år	2
Rätt till förskola och annan pedagogisk verksamhet	2
Anmälan till förskola och annan pedagogisk verksamhet	3
Placering i förskola och pedagogisk omsorg	3
Byte av enhet eller omsorgsform	3
Uppehåll i placering	3
Prioritetsordning	4
Planerings- och studiedagar	4
Avgifter och inkomstanmälan	4
Avgiftsbefrielse	4
Uppsägning	4
Avstängning	5
3. Fritidshem/fritidsklubb för elever 6-13 år	5
Anmälan	5
Placering i fritidshem för elever 6-13 år	5
Placering i fritidsklubb för elever 10-13 år	6
Planerings- och studiedagar	6
Avgifter och inkomstanmälan	6
Uppsägning	6
Avstängning	7
4. Övrigt	7
5. Versionshistorik från och med 2019-12-12 och framåt	8

1. Allmänt

Riktlinjerna tillämpas för följande verksamheter som regleras i Skollagen (2010:800):

- Förskolan (kapitel 8)
- Fritidshem (kapitel 14)
- Annan pedagogisk verksamhet (kapitel 25)

2. Förskola och annan pedagogisk verksamhet för barn 1-5 år

Verksamheterna bedrivs i form av förskola och annan pedagogisk verksamhet (familjedaghem/dagbarnvårdare) samt allmän förskola (för barn från och med höstterminen det år de fyller tre år). Familjedaghemmen drivs både av kommunala samt av enskilda utförare.

Rätt till förskola och annan pedagogisk verksamhet

Rätten till förskola i Östhammars kommun avgörs enligt följande riktlinjer:

- Barnomsorg tillhandahålls inom ramen för verksamhetens öppethållande.
- Barnomsorg tillhandahålls i den omfattning det behövs med hänsyn till vårdnadshavares förvärvsarbete eller studier plus rimlig tid för resor. Det betyder att om en vårdnadshavare, eller båda, är lediga från förvärvsarbete/studier (till exempel semester eller ledig dag) har barnet inte rätt att vistas i barnomsorgen. Vid vårdnadshavarens sjukdom får barnet vara kvar i verksamheten. Även barn vars vårdnadshavare är arbetssökande eller föräldraledig, har viss rätt till barnomsorg.
- Barn ska vara folkbokförda i kommunen för att ha rätt till plats. Barn från annan kommun som med hänsyn till sina personliga förhållanden, har särskilda skäl kan tas emot i kommunens förskolor efter särskild prövning. Växelvist boende anses inte utgöra särskilda skäl.
- Barn till vårdnadshavare som förvärvsarbetar eller studerar har rätt till den tid de behöver för sitt arbete eller sina studier, inom ramen för verksamhetens öppethållande.
- Barn (ett till fem år) till vårdnadshavare som är arbetssökande eller föräldraledig har rätt till förskola 15 timmar per vecka.
- Barn (tre till fem år) har **rätt till allmän förskola** (som är avgiftsfri), oavsett vårdnadshavarnas sysselsättning, från och med höstterminen det år barnet fyller tre år. Verksamheten följer skolans terminer, med samma lovdagar som skolan. Vårdnadshavaren väljer i samråd med förskolan ett av följande alternativ: Måndag-fredag kl. 09.00-12.00 eller tisdag-torsdag kl. 09.00-14.00.
- Ett barn som behöver särskilt stöd i sin utveckling på grund av fysiska, psykiska eller andra skäl har rätt till 15 avgiftsfria timmar i veckan oavsett ålder. I särskilda fall kan rektor bevilja ytterligare 5 timmar avgiftsfritt.

- Vid vårdnadshavares längre sammanhängande ledighet som ingår i tjänsten, har barnet rätt till förskoleverksamhet 15 timmar/kalendervecka.
- De vårdnadshavare som erbjuds tillfälligt arbete omfattas inte av 15-timmarsregeln.

Anmälan till förskola och annan pedagogisk verksamhet

Anmälan görs på kommunens hemsida via E-tjänst barnomsorg. För att plats ska kunna erbjudas önskat datum, ska anmälan ha inkommit senast fyra månader innan. Du anger i anmälan när och var plats önskas. Placeringsdatum är lika med påbörjad inskolningsperiod, där någon vårdnadshavare deltar. Inskolning under sommarperioden är inte möjlig (under perioden juni till första veckan i augusti).

Placering i förskola och pedagogisk omsorg

Kommunen ska erbjuda plats utan oskäligt dröjsmål och så nära barnets eget hem eller skola som möjligt med beaktande av vad som krävs för att effektivt utnyttja lokaler och andra resurser. Skälig hänsyn ska också tas till vårdnadshavarens önskemål.

Målsättningen är att erbjuda plats i enlighet med lämnat önskemål. Om så inte skulle vara möjligt erbjuds plats på alternativ enhet.

Som vårdnadshavare ska ett aktuellt omsorgsschema lämnas som anger hur många timmar i veckan som barnet kommer att vistas i verksamheten, det görs via E-tjänst barnomsorg. Barn i pedagogisk omsorg (familjedaghem) kan vid en varaktig förändring inte garanteras plats inom samma barnomsorgsform.

När ledig plats finns, erbjuder barn- och utbildningskontoret plats till familjen via e-post till anmäld e-postadress. Erbjudandet ska sedan besvaras inom 14 dagar.

Byte av enhet eller omsorgsform

Överflyttning mellan omsorgsformerna/orterna i kommunen aktualiseras genom ny ansökan från vårdnadshavaren.

Om vårdnadshavare önskar att barnet ska övergå från avgiftsbelagd förskoleverksamhet till avgiftsfri allmän förskola ska grund för placering ändras till allmän förskola via E-tjänst barnomsorg.

Uppehåll i placering

Den som, vid annat än sommarledighet, inte ska utnyttja sin plats under mer än två månader kan ansöka om att ha kvar platsen upp till tre månader. Ansökan om att få behålla platsen sker skriftligen till barn- och utbildningskontoret. Avgift betalas även när platsen inte används.

Barn- och utbildningsnämnden

Prioritetsordning

Barnomsorgskön är sorterad efter anmälningsdatum. Om flera barn har samma anmälningsdatum gäller följande prioriteringsordning:

1. Barn som av fysiska, psykiska eller andra skäl behöver särskilt stöd i sin utveckling. Om det särskilda stödet för ett barn kan tillgodoses på ett lika bra sätt på annan lämplig förskoleenhet har punkten 2 företräde framför denna punkt.
2. Syskon till barn som redan har plats på den aktuella förskolan. Med syskon menas samtliga barn i samma hushåll oavsett vårdnadshavare.
3. Ålder, det vill säga att äldre barn har företräde framför yngre.

Planerings- och studiedagar

Stängning av verksamheten för planerade studiedagar/fortbildning för personal får ske högst fyra dagar per år. Information om stängning ska meddelas vårdnadshavare minst 6 veckor innan.

Under till exempel jul och sommar kan flera enheter på samma ort ha gemensam verksamhet på en enhet.

Avgifter och inkomstanmälan

Avgiften bestäms utifrån hushållets sammanlagda inkomst och betalas per månad, tolv månader om året. Kommunen tillämpar den av regeringen fastställda så kallade maxtaxan för plats i förskoleverksamhet och skolbarnsomsorg. Mer information om avgifter finns på Östhammars kommuns hemsida.

Inkomstanmälan görs på Östhammars kommuns hemsida via E-tjänst barnomsorg:

- vid nyplacering i samband med att du tackar ja till erbjuden plats,
- ändrade inkomst- eller familjeförhållanden,
- på begäran av kommunen.

Inkomstuppegift kommer att begäras in en gång per år. Lämnad inkomstuppegift kan komma att kontrolleras hos arbetsgivaren. Vid utebliven inkomstanmälan debiteras högsta avgift enligt maxtaxa.

Avgiftsbefrielse

Barn, vilka erhållit förskoleplats med stöd av Skollagen 8 kap. 7 § är avgiftsbefriade om omsorgsbehovet inte överstiger 15 timmar per vecka eller 525 timmar per år. I särskilda fall kan rektor bevilja ytterligare 5 timmar avgiftsfritt.

Uppsägning

När barnet inte längre behöver barnomsorg ska platsen sägas upp två månader innan barnet beräknas sluta. Avgift tas ut under uppsägningstiden, oavsett om barnet nyttjar platsen eller inte. Uppsägningen ska göras via E-tjänst barnomsorg.

Uppsägning av plats under perioden juni-augusti befriar inte familjen från betalningsansvar om barnet återkommer till verksamheten före den 1 oktober samma år.

Plats i förskola och i pedagogisk omsorg för barn i förskoleålder får behållas längst till den 30 juni det år barnet fyller 6 år.

När rätten till platsen upphör enligt ovan angivna tidpunkter krävs ingen särskild uppsägning.

Avstängning

Kommunen kan säga upp barnomsorgsplats i följande fall:

- Vid bristande betalning av barnomsorgsavgift
- Vid frånvaro mer än femton dagar i följd utan anmälan
- Om vilseledande uppgifter om inkomst och omsorgstid har lämnats.

Om betalning av avgiften inte sker inom föreskriven tid trots påminnelser anses rätten till barnomsorgsplatsen förverkad och sägs upp.

Vid tre obetalda månadsavgifter kan placering sägas upp med omedelbar verkan. Avstängning kvarstår till dess vårdnadshavaren reglerat skulden eller upprättat överenskommelse om avbetalning. Avstängning av plats får inte ske om barnet är i behov av särskilt stöd eller för den del som omfattas av rätten till allmän förskola.

3. Fritidshem/**fritidsklubb** för elever 6-13 år

Verksamheten bedrivs i form av **fritidshem** för elever 6-13 år och som **öppen fritidsverksamhet (fritidsklubb)** för elever i åk 4-6.

Fritidshem för skolbarn i åldern 6-13 år. Plats i fritidshem erbjuds till och med vårterminen det år eleven fyller 13 år. **På de orter där fritidsklubb finns erbjuds inte fritidshem för skolbarn 10-13 år.**

Fritidsklubb för skolbarn i åldern 10-13 år. Plats i fritidsklubb erbjuds till och med vårterminen det år eleven fyller 13 år.

Fritidshem/**Fritidsklubb** tillhandahålls inom ramen för verksamhetens öppethållande.

Anmälan

Anmälan görs på kommunens hemsida via E-tjänst barnomsorg.

Placering i fritidshem för elever 6-13 år

En elev har rätt till plats i fritidshem till och med vårterminen han eller hon fyller 13 år. **På de orter där fritidsklubb finns erbjuds inte fritidshem för skolbarn 10-13 år.** Elev till vårdnadshavare som är arbetsökande eller föräldraledig har inte rätt till fritidshem. Om en vårdnadshavare blir arbetslös eller föräldraledig har eleven rätt att behålla sin plats högst en månad.

Om man väljer plats i ett annat fritidshem än det som finns på den skola barnet går i, kan plats i det valda fritidshemmet inte garanteras.

Barn- och utbildningsnämnden

För att placering i fritidshem ska kunna ske måste båda vårdnadshavarna acceptera erbjuden plats och lämna inkomststoppgift. Om vårdnadshavarna inte tackat ja till erbjudandet inom 14 dagar betraktas det som att de avstår från erbjuden plats och anmälan avregistreras.

Placering i fritidshem vid skolval till förskoleklass görs efter vårdnadshavarens anmälan. Vid detta tillfälle ska inkomststoppgift vid begäran lämnas till kommunen.

Placering i fritidsklubb för elever 10-13 år

Fritidsklubb är en öppen fritidsverksamhet som erbjuds barn 10-13 år (årskurs 4-6) i enlighet med skollagen (annan pedagogisk verksamhet öppen fritidsverksamhet). Plats i fritidsklubb innebär att ditt barn får vara med i fritidsverksamheten på eftermiddagarna. På loven är verksamheten öppen hela dagen, med undantag del av sommaren då den är helt stängd.

Planerings- och studiedagar

Stängning av verksamheten för planerade studiedagar/fortbildning för personal får ske högst fyra dagar per år. Information om stängning ska meddelas vårdnadshavare minst 6 veckor innan.

Under till exempel jul och sommar kan flera enheter på samma ort ha gemensam verksamhet på en enhet.

Avgifter och inkomstanmälan

Avgiften för fritidshem bestäms utifrån hushållets sammanlagda inkomst och betalas per månad, tolv månader om året. Kommunen tillämpar den av regeringen fastställda så kallade maxtaxan för plats i förskoleverksamhet och skolbarnsomsorg. Mer information om avgifter finns på Östhammars kommuns hemsida.

Avgiften för fritidsklubb betalas under perioden januari – maj samt augusti – december, under juni och juli betalar du ingen avgift.

Inkomstanmälan ska lämnas genom särskild blankett:

- Vid nyplacering i samband med att du tackar ja till erbjuden plats,
- Vid ändrade inkomst- eller familjeförhållanden,
- På begäran av kommunen.

Inkomststoppgift kommer att begäras in en gång per år. Lämnad inkomststoppgift kan komma att kontrolleras hos arbetsgivaren. Vid utebliven inkomstanmälan debiteras högsta avgift enligt maxtaxa.

Uppsägning

När barnet inte längre behöver skolbarnomsorg ska platsen sägas upp två månader innan barnet beräknas sluta. Avgift tas ut under uppsägningstiden, oavsett om barnet nyttjar platsen eller inte. Uppsägningen ska göras via E-tjänst barnomsorg.

Uppsägning av plats under perioden juni-augusti befriar inte familjen från betalningsansvar om barnet återkommer till verksamheten före den 1 oktober samma år.

Barn- och utbildningsnämnden

Plats i fritidshem eller pedagogisk omsorg för skolbarn får behållas längst till vårterminen det år barnet fyller 13 år.

När rätten till platsen upphör enligt ovan angivna tidpunkter krävs ingen särskild uppsägning.

Avstängning

Kommunen kan säga upp skolbarnomsorgsplatsen i följande fall:

- Vid bristande betalning av barnomsorgsavgift
- Vid frånvaro mer än femton dagar i följd utan anmälan
- Om vilseledande uppgifter om inkomst och omsorgstid har lämnats.

Vid tre obetalda månadsavgifter kan placering sägas upp med omedelbar verkan. Avstängning kvarstår till dess vårdnadshavaren reglerat skulden eller upprättat överenskommelse om avbetalning. Avstängning av plats får inte ske om barnet är i behov av särskilt stöd.

4. Övrigt

Uppgifter som krävs för ett barns placering, debitering av barnomsorgsavgift registreras i kommunens dataregister för barnomsorg.

Ytterligare information finns på kommunens hemsida.
www.osthammar.se

5. Versionshistorik från och med 2019-12-12 och framåt

Beslutsdatum	Ändring
2019-12-12	Barn- och utbildningsnämnden beslutade 2019-06-13 om att inte längre erbjuda barnomsorg på obekvämtid från och med 2019-12-31. Kapitlet om omsorg på obekvämtid har därför strukits. Från och med 2019-07-01 har titeln förskolechef bytts ut mot rektor. Detta har ändrats i riktlinjerna.
2020-02-06	Revidering avseende avgiftsfri tid.

Barn- och utbildningsnämndens kontaktpolitikerlista 2023

Förskola	Kontaktpolitiker
Alunda - Alma	Filip Uthammar Niclas Bergström Lina Ahlen Svalbro
Alunda – Furustugan och Ekeby	Filip Uthammar Niclas Bergström Lina Ahlen Svalbro
Gimo – Diamanten	Therese Edin Jonas Lennström
Gimo – Rubinen	Therese Edin Jonas Lennström
Östhammar – Fröet och Tomtberga I och 2 Marieberg	Oskar Rahm Amera Muhammedin Silman
Östhammar- Logården	Ingrid Ragnar Freddie Eriksson
Österby -Eken, Granen	Måns Lorichs Claudio Angulo Suarez
Österby-Mineralen	Ylva Lundin Claudio Angulo Suarez
Öregrund-Skutan	Lennart Noren Astrid Wellsten
Grundskola	Kontaktpolitiker
Alunda – Olandsskolan och Ekeby	Lizette Lindkvist Claudio Angulo Suarez
Gimo – Vreta f-åk 3 samt anpassad grundskola	Josefine Nilsson Katarina Asplunden
Gimo – Vallonskolan åk 4-9	Josefine Nilsson Katarina Asplunden
Östhammar – Edsskolan f-åk3 Kristinelundsskolan f-åk3	Ingrid Ragnar Lizette Lindkvist
Östhammar – Fröåkersskolan åk 4-9	Freddie Eriksson Amera Muhammedin Silman
Österby -Österbyskolan åk f-9	Ylva Lundin Oskar Rahm
Öregrund- Öregrunds skola f- åk 6	Astrid Wellsten Lennart Noren

Gymnasieskola /Vuxenutbildningen	Kontaktpolitiker
Bruksgymnasiet	Josef Mineur Måns Lorichs
Vuxenutbildningen	Josef Mineur Måns Lorichs

Riktlinje – Simskola/simundervisning

I Östhammars kommun erbjuds alla elever simskola under skoltid med målet att i slutet av åk 2 kunna simma 25 m bröstsim, 10 m ryggsim och hoppa från kanten där man inte bottnar. Inom ramen för grundskolans uppdrag och ämnet idrott och hälsa bedrivs också simundervisning där kravet är att eleverna i slutet av årkurs 6 och 9 ska kunna simma 200 meter, vara 50 på rygg). Eleverna ska också kunna förebygga risker och hantera nödsituationer på land och vid vatten.

Denna riktlinje beskriver det minsta antalet tillfällen för simning som ska genomföras inom varje årskurs. Riktlinjen reglerar även ansvaret mellan simlärare och skola gällande administration (schemaläggning, bokning av simhall och bussresor) samt och ansvar bemanningen under simningen. Utgångspunkten är också att simskolan/simundervisningen ska utgå ifrån de rekommendationer som myndigheten för samhällsskydd och beredskap ger om antalet vuxna per barn. Där anges exempelvis en tumregel om minst en vuxen per fem barn och för helt icke simkunniga och ovana barn minst en vuxen per tre barn. Antalet vuxna bör dock alltid anpassas till de speciella förutsättningar som kan finnas inom barngruppen, eftersom vissa barn kräver mer vuxenstöd än andra.

Minst antal tillfällen med simning per årskurs

- Åk 1 och 2 → 6 tillfällen/läsår
- Åk 3-4 → Simning minst 2 tillfällen/läsår
 - o Extra simning för de som ej lärt sig simma 25 respektive 50 meter
- Åk 5-6 → Simning minst 4 tillfällen, exempelvis 2 tillfällen/läsår/årskurs
 - o Extra simning för de som ej lärt sig simma 100 (åk 5) respektive 200 meter (åk 6)
- Årskurs 7-9 → Simning minst 6 tillfällen, exempelvis 2 tillfällen/läsår/årskurs

Resor och bokning

Skolorna bokar och administrerar bussresorna. Simlärare lägger schemat för simhallen gällande årskurs 1 och 2 samt extrasimning samt informerar respektive skola som sedan genomför bokning av simhallen.

Bemanning under simningen

Simlärare som bekostas av central budget leder och planerar simning för åk 1-2. Skolorna ansvarar för att skicka med minst 2 personal som ska vara behjälpliga med undervisningen i och kring vattnet. Simlärare planerar och leder även extra simning för elever i åk 3-6.

Simning i åk 3-6 (2 tillfällen/år) planerar och ansvarar skolorna för utifrån läroplanens mål. Simlärare kan vara med som stöd/extra bemanning när schemat tillåter.

Simning på högstadiet planerar och ansvarar skolorna för utifrån läroplanens mål. Simlärare kan vara med som stöd/extra bemanning när schemat tillåter.

Sektor Bildning

Simlärare håller i fortbildningstillfälle för personal på skolorna som ska medverka i undervisningen i starten på nytt läsår.

Verksamhetsförändring simning	Dokumentnamn Riskbedömning och handlingsplan	
Företag Grundskolan	Datum 10/3-23	Version
Deltagare Rektorer grundskolan	Framtagen av Joel Axberg	Godkänd av

Riskkälla	Riskbedömning			Åtgärd	Ansvarig	Klart när?	Kontroll utfört. Datum.
	låg	med	hög				
Två personal med vid simundervisning i årskurserna 1-2 riskerar medföra ökad belastning för personal i skolan.		x		Detta görs redan på vissa skolor men kan leda till behov av att ta in vikarier. Hela klasser åker till simningen.	Rektor	Augusti 2023	
Simundervisning i förskoleklassen bortprioriteras och som konsekvens minskad vattenvana.		x		Riktlinjen beskriver bara minimikravet och extra simtillfällen kan genomföras i respektive skolas regi.	Rektor	Augusti 2023	
Simundervisning i årskurserna 3-9 leds i första hand av ansvarig Lärare där simlärare är med i mån av tid. Det är ingen förändring jämfört med tidigare men ställer fortsatt krav på Lärare att kunna bedriva simundervisning.	x			Fortbildningstillfälle av personal som leds av simlärare i början av varje läsår.	Rektor	Augusti 2023	
Svårt att hitta villig och kompetent personal för simundervisning i de lägre åldrarna.		x		Simundervisningen i år 2-3 leds fortsatt av simlärare som även är behjälplig som extra stöd till undervisningen i åk 3-9. Central simlärare leder också extra simning för elever som en nått kraven på att kunna simma 200 meter. Simlärare håller även fortbildningstillfälle för personal i början av varje läsår.	Rektor	Augusti 2023	

Verksamhetsförändring simning	Dokumentnamn Riskbedömning och handlingsplan	
Företag Grundskolan	Datum	Version
Deltagare Simlärarna, i samtal med Joel vid två olika tillfällen. Anledningen är att den ena simläraren just nu är sjukskriven av privata skäl och den andra är tjänstledig för att testa annat job.	Framtagen av Joel Axberg	Godkänd av

Riskkälla	Riskbedömning			Åtgärd	Ansvarig	Klart när?	Kontroll utfört. Datum.
	låg	med	hög				
Förändringen medför att det endast kvarstår behov av en simlärare på heltid som är anställd central.		x		Skolorna skickar med minst 2 personal som ska vara behjälpliga i undervisningen i och kring vattnet.	Rektor	Augusti 2023	
Simundervisning i förskoleklassen bortprioriteras och som konsekvens minskad vattenvana.		x		Riktlinjen beskriver bara minimikravet och extra simtillfällen kan genomföras i respektive skolas regi. Bedömningen ifrån simlärarna är också att simträningen är som mest effektiv i årskurserna 1-2 och att mest tid bör läggas i de årskurserna.	Rektor	Augusti 2023	
Ökad arbetsbelastning för kvarvarande simlärare.	x			Den totala undervisningstiden är lägre än för Lärare i andra ämnen i skolan. Skolorna skickar med minst 2 personal som ska vara behjälpliga i undervisningen i och kring vattnet. I dagsläget har simlärarna fyllt ut luckor i deras scheman med att vikariera på Österbyskolan. Vid arbetstoppar kan simlärare i dialog med chef behöva avstå från att stödja i undervisningen för åk 7-9.	Rektor	Augusti 2023	

Ny arbetsuppgift för simlärare i form av att planera in vilka skolor och klasser i årskurs 1-2 som ska ha undervisning vilka veckor, tillsammans med de som ska ha extrasimning.	x			Detta gör nuvarande simlärare till stor del redan idag. Bokning av bussar och simhall ska fortsatt framåt göras av skolorna. Närmsta chef ger stöd och handledning vid schemalaggningsen.	Chef	Augusti 2023	
--	---	--	--	---	------	--------------	--

Tertial 1 2023 - Barn- och utbildningsnämnden

Postadress	Besöksadress/Reg.office	Telefon	Telefax	Organisationsnummer	Bankgiro
Box 66	Stångörsgatan 10	Nat 0173-860 00	Nat 0173-175 37	212000-0290	233-1361
S-742 21 Östhammar	Östhammar	Int +46 173 860 00	Int +46 173 175 37	V.A.T. No	PlusGiro
	www.osthammar.se	kommunen@osthammar.se		SE212000029001	1 31 70-6

Innehållsförteckning

1	Nämndens sammanfattning	3
2	Väsentliga personalförhållanden	4
3	Nämndens mål och uppdrag	7
3.1	Nämndmål	7
3.2	Nämndens uppdrag	11
4	Ekonomiskt utfall och årsprognos	13
5	Investeringsutfall	16
6	Fördjupad information från enheter och/eller verksamheter	17

1 Nämndens sammanfattning

Anvisning

Här sammanfattas **mycket kort** de viktigaste förhållanden och skeenden (t.ex. ekonomi, personal eller kvalitet) som nämnden / förvaltningen identifierat inom nämndens verksamhetsområde under det första tertialet samt vilka eventuella åtgärder som nämnden redan vidtagit eller kommer att vidta. Fokus ska ligga på avvikelser från det planerade / förväntade.

Detta avsnitt skrivs av nämndordförande och / eller sektorchef med stöd av verksamhetsstöd.

Personalförhållanden

Nämndmålet om en trivsam arbetsplats mäts genom sjukfrånvaro på årsbasis. Sjukfrånvaron inom sektor Bildning för perioden april 2022 till mars 2023 ligger i genomsnitt på 6,6 %, vilket är en minskning. Prognosen är att nämndmålet om *En trivsam arbetsplats* kommer att uppnås.

Nämndens mål

Prognosen är att nämndmålen kommer att uppnås avseende *Upplevelsen av trygghet ska öka, Upplevelsen av god service, kvalitet och bemötande ska öka, God ekonomisk hushållning- budget ska följas, Andelen elever som uppnår behörighet till gymnasiet ska öka samt Den totala närvaron inom grundskola och gymnasieskola ska öka.*

Prognosen är att nämndmålet ej kommer att uppnås avseende *Andelen gymnasieelever som går ut gymnasiet på tre år.*

Nämndens uppdrag

Barn- och utbildningsnämnden har givit sektor Bildning i uppdrag att göra en översyn för att stimulera högpresterande barn och elever med särskild begåvning, att redovisa hur förskolan och skolan arbetar för att stärka attraktiviteten för yrkesprogrammen och även de högskoleförberedande programmen i kommunen samt att utreda hur kommunen kan erbjuda en kostnadseffektiv modersmålsundervisning. Dessa tre uppdrag överlämnades till sektor Bildning vid nämndens sammanträde den 27 april och kommer redovisas under höstterminen.

Barn- och utbildningsnämnden har även givit sektor Bildning i uppdrag att utreda möjligheten för privata familjedaghem att bedriva pedagogisk omsorg på obekvämt arbetstid, så kallat nattis. Utredningen kommer att redovisas vid nämndens sammanträde den 8 juni.

Ekonomiskt utfall och årsprognos

Sektor Bildning prognostiserar för budget i balans på helår, prognosen pekar dock på att flertalet enheter kommer ha svårt att hantera sitt underskott helt och hållet, visst underskott kommer regleras av statsbidrag såsom Likvärdig skola och Kvalitetshöjande åtgärder i förskola samt extra ordinärt stöd. Överskott på centrala konton kan förklaras av en återbetalning från UL (Upplands Lokaltrafik som kom utan tidigare avisering), fastighetsreserven samt potten för elevreserven. Barn- och utbildningsnämndens nettobudget för 2023 uppgår till 607,9 mnkr, vilket kan jämföras med föregående års nettobudget på 600,9 mnkr.

2 Väsentliga personalförhållanden

Anvisning

Här sammanfattas nämndens väsentliga personalförhållanden under det första tertialet. Med personalförhållanden avses till exempel sjukfrånvaro, personalomsättning, pensionsavgångar, kompetensförsörjning eller annat som bedöms väsentligt att rapportera. Fokus ska ligga på avvikelser från det planerade / förväntade.

Detta avsnitt skrivs av sektorchef med stöd av HR.

Den årligen återkommande processen att hantera övertaligheter och vakanser inför höstterminen kommer att resultera i viss övertalighet, även efter omplaceringserbjudanden. Detta berör tjänster inom Kommunals avtalsområde, såsom elevassistenter och barnskötare.

Fokus ligger fortsatt på att minska sjukfrånvaron inom Bildning med målet att sjukfrånvaron på årsbasis kontinuerligt ska sjunka. Mätningar görs enligt rullande tolv månaders data och i tabellen nedan framgår att sjukfrånvaron inom sektor Bildning för perioden april 2022 till mars 2023 genomsnittligt ligger på 6,6 %, vilket är en minskning med 0,6 procentenheter från 2022 års genomsnitt på 7,2 % .

Tittar vi närmare på 2023 års första tre månader ser vi att den totala sjukfrånvaron ökar på sektornivå med 1,2 procentenheter medan långtidssjukfrånvaron ligger stabilt på 27% av totalen. Korttidsfrånvaron ökar alltså och det framförallt inom grundskolan där korttidsfrånvaron ökat med 2,3 procentenheter under perioden. Ökningen är dock från en väldigt låg nivå i januari, så än finns ingen anledning till oro.

Arbetsmiljöverket önskade vid tidigare inspektion att kommunen som helhet blir bättre på att anmäla riskobservationer och tillbud så att det finns förutsättningar att minska olycksfallen. Vi kan konstatera att fler händelser är rapporterade i år jämfört med samma period förra året, men andelen olycksfall är fortfarande högre än andelen riskobservationer och tillbud. En stor del av olycksfallen rör hot och våld från elev, liksom föregående år, men i år utgör även halkolyckor en stor del av olycksfallen.

Sjuktal

Nämnd	2021	2022	April 2022 - Mars 2023
Barn- och utbildning	6,7	7,2	6,6
- kvinna	7,2	7,4	6,8
- man	4,9	5,5	5,2
Bygg och miljö	2,1	3,2	4,8
- kvinna	3,7	5,5	8,7
- man	0,9	1,5	2,1
Individ- och familj			5
- kvinna			5,6
- man			1
Kommunstyrelsen	5,4	6,7	6,5
- kvinna	6,7	8,2	7,9
- man	2,4	3,7	3,4
Kultur- och fritid	5,1	6,9	6
- kvinna	6,3	6,3	5,8
- man	3,2	8,1	6,2
Vård- och omsorg			8,5
- kvinna			10,3
- man			7,6
Socialnämnden (t.o.m. 2022)	8,3	8,7	

- kvinna	9	9,4	
- man	4,1	5,6	
Östhammars kommun	7,4	8,1	7,7
- kvinna	8,1	8,7	8,3
- man	4,2	5,5	5,3

Utfallet för kvinna/man på nämndnivå för åren 2021 och 2022 är ett genomsnitt av utfallet för årens respektive kvartal.

3 Nämndens mål och uppdrag

Anvisning

Nämndmål, styrtal och uppdrag tillhörande denna rubrik kan inrapporteras direkt i rapporten. Alternativt kan text rapporteras in via "min att göra"-lista, målanalys eller genom verksamhetsplaneringen.

3.1 Nämndmål

3.1.1 Upplevelsen av trygghet ska öka

Prognosen är att nämndmålet kommer att uppnås för året.

Alla verksamheter har ett aktivt och systematiskt värdegrundsarbete som är knutet både till undervisningen och verksamheten i dess helhet där alla tar ansvar för att upprätthålla och utveckla ett gott klimat. Alla enheter i samtliga skolformer har upprättat *Handlingsplan mot Diskriminering och Kränkande behandling*.

Förskolan

Måluppfyllelsen är god. Förra årets enkät riktad till vårdnadshavare gällande trygghet att lämna sina barn på förskolan visar ett mycket gott resultat 99% av svarande vårdnadshavare ansåg att förskolan är en trygg plats för deras barn. Förskolan arbetar mycket med att skapa trygghet genom olika aktiviteter då trygghet är en av de viktigaste byggstenarna i förskolan. En ny enkät kommer att göras under våren.

Grundskolan

Måluppfyllelsen är god. I kommunens egen trygghetsenkät genomförd under höstterminen 2022 uppger 90% av eleverna i årskurserna F-åk 3 att de oftast eller alltid känner sig trygga på lektionerna och raster. 86% av eleverna i årskurs 4-9 uppger att de alltid eller oftast känner sig trygga i skolan.

Grundskolan har implementerat de nya riktlinjerna för att förebygga, upptäcka, utreda och åtgärda kränkande behandling. Verksamhetsområde grundskola har också identifierat ett behov av att arbeta med riktade insatser kopplade till olika skolors specifika behov, något som följs upp av skolchef och formaliseras i en handlingsplan. Trygghet och studiero är också temat för satsningen *Lyckas tillsammans* inom grundskolan där alla lärare läser samma bok och har studiecirkel på temat. Viktiga områden som skolorna arbetar med här är exempelvis att arbeta med gemensamma lektionsstrukturer och stärka relationerna med elever och vårdnadshavare.

Gymnasieskolan/Vuxenutbildningen

Måluppfyllelsen är god. Enligt gymnasiets *Skolenkät med fokus på trygghet, studiero och värdegrund läsåret 2022/23* som genomfördes under höstterminen 2022 angav 92 % (positiva svar) av eleverna i åk 2 att de upplevde att de var trygga i skolan. Även på totalen var det 92 % av eleverna som upplevde att de var trygga i skolan.

Det är en större andel killar än tjejer som känner sig trygga på skolan. IMA/IMS-

eleverna skattar sig som lite mer trygga än övriga.

I trygghetsenkäten har elever angett var i skolan de kan känns sig otrygga och områden som lyfts fram är i omklädningsrum, matsalen och Stora Torget. Resultatet har diskuterats i arbetslag och i mentorsgrupper.

På vuxenutbildningen sker fortlöpande dialoger i klassrummet där frågor och skeenden fångas upp och synliggörs i samtal. Det sker även genom temadagar där innehåll valts utifrån verksamhetens behov.

3.1.2 *Upplevelsen av god service, kvalitet och bemötande ska öka*

Prognosen är att nämndmålet kommer att uppnås för året.

Resultat för nämndmålens styrtaal kommer först senare under året, således finns ännu inget utfall för 2023.

Förskola

Vårdnadshavarenkäten har haft mycket goda resultat bakåt. Enkäten skickas ut varje år och en ny enkät kommer att skickas ut under våren.

Grundskola

Skolinspektionens skolenkät visade 2022 att 71% av eleverna i åk 5 var nöjda med sin grundskola. Skolinspektionens enkät genomförs vart annat år vilket innebär att vi inte kommer få ett utfall för 2023. Däremot genomför grundskolan varje år på höstterminen en egen trygghetsenkät i alla årskurser, men hittills har nöjdhet inte efterfrågats i den enkäten i grundskolan. Planen är att frågan om elevens nöjdhet med sin skola ska adderas i trygghetsenkäten. Årets måltal är 72% för åk 5..Andelen elever i åk 8 som var nöjda med sin skola var 41% år 2022 och därmed är måltalet 42%. Baserat på de insatser som görs för att elever ska känna större nöjdhet är prognosen att måltalen kommer att uppnås.

År 2022 var medborgarnas uppfattning om grundskolskolans kvalitet 62% och måltalet för året är 63%. Medborgarenkäten genomförs under våren och vi får ta del av resultatet under december månad.

Gymnasieskola

Ett fortsatt stabilt antal elever som söker till våra utbildningar, relativt goda resultat i form av betyg, examensgrad, total nöjdhet bland eleverna samt ett engagerat arbete av elever och personal, bidrar till att gymnasiet uppvisar en god kvalitet och kan upplevas som en skola i framkant i regionen.

3.1.3 *God ekonomisk hushållning - budget ska följas*

Prognosen är att nämndmålet kommer att uppnås för året.

Sektor Bildning prognostiserar vid T1 budget i balans på helår, men ser samtidigt stora risker och mycket osäkerhet i budgeten.

Förskolorna och skolorna har gjort omfattande neddragningar i syfte att antingen nå eller närma sig en budget i balans, här finns tydliga risker i att verksamheten kommer ha begränsade möjligheter att ta in vikarier vid sjukdom men även att arbetsbelastningen för befintlig personal kommer öka tillsammans med svårigheter i att bibehålla

nuvarande kvalitet och ge barn och elever det stöd de är i behov av. Sektor bildning arbetar i dialog med politiken med att effektivisera verksamheten och genomföra besparingar på områden som inte är nödvändiga utifrån ett lagstadgat perspektiv.

3.1.4 *Upplevelsen av en bra arbetsmiljö ska öka*

Prognosen är att nämndmålet kommer att uppnås för året.

Årets OSA-resultat finns dock inte tillgängligt ännu. Arbete med arbetsmiljö pågår dock löpande och kontinuerligt under året i form av tex årlig uppföljning av systematiskt arbetsmiljö, riskbedömningar löpande och inför förändringar och APT med fokus på medarbetarnas arbetsmiljö. Den årliga uppföljningen genomfördes inom samtliga enheter samt på verksamhetsnivå under T1.

Tidigare år har enheterna överlag goda resultat på OSA-enkäten med ett genomsnittligt värde på 81, vilket är en ökning från 2021 då värdet var 79. Måltalet för nämndmålet är 67. Resultaten visar att medarbetarna trivs bra på arbetsplatsen, med sina arbetskamrater och med sin ledning. Analysen av tidigare OSA-enkäter visar att det främst är inom områdena återhämtning, säkerhet och hälsa samt arbete fritt från avbrott som vi behöver arbeta mer med.

3.1.5 *Andelen elever som uppnår behörighet till gymnasiet ska öka*

Prognosen är att nämndmålet kommer att uppnås för året.

Resultat för nämndmålet *Andelen elever som uppnår behörighet till gymnasiet ska öka* kommer först efter vårterminens slut, således finns ännu inget utfall för 2023.

Senaste fyra åren har andelen behöriga fluktuerat med tydlig ökning under pandemin. År 2019 var andelen 78,2%, år 2020 var andelen behöriga 81,7% och år 2021 var andelen behöriga 85,3%. År 2022 hade andelen elever som uppnår behörighet till gymnasiet sjunkit till 78,0%.

Utifrån de åtgärder som görs för att öka andelen elever som uppnår behörighet till gymnasiet och för att uppnå måltalet 79% bedömer sektor Bildning att prognosen är att måltalet uppnås 2023. Verksamhetsområde grundskolan har under året arbetat med att bygga upp och stärka skolornas studios/särskilda undervisningsgrupper och därigenom stärka det särskilda stödet till eleverna. Grundskolan fortsätter också med satsningarna med rastverksamhet, ökad personaltäthet inom årkurserna F-3 och fokus på undervisningen genom satsningen *Lyckas tillsammans*.

Styrtal	Utfall	Måltal 2023
Andelen elever som uppnår behörighet till gymnasiet ska öka		79%

3.1.6 *Den totala närvaron inom grundskola och gymnasieskola ska öka*

Prognosen är att nämndmålet kommer att uppnås för året.

Nämndmål om total närvaro inom grundskola och gymnasieskolan är nytt, därav saknas jämförelsetal. Den totala närvaron på grundskola och gymnasieskola var utifrån rullande

12-månadersdata (2022-04-01 till 2023-03-31) på 87,2 %. Baserat på de insatser som görs på grundskolan och gymnasieskolan kring närvaroarbetet är prognosen att nämndmålet kommer att uppnås.

Grundskola

Total närvaro grundskolan 87,3%.

Grundskolan har implementerat handlingsplanen för skolnärvaro samt förtydligat rutinen om att skolorna ska meddela huvudmannen när de startar upp en utredning kopplat till en elevs omfattande skolfrånvaro. Grundskolan fortsätter även med närvarokoordinatorer på skolorna motsvarande 10% per skola, något som utökats till alla skolor och ej endast årskurserna 4-9.

Gymnasieskola

Den totala närvaron på gymnasiet var utifrån rullande 12-månadersdata (2022-04-01 till 2023-03-31) på 83,9 %. För de nationella programmen var den totala närvaron under samma tidsperiod 85,3 % jämfört med yrkesprogrammen där närvaron var 84,3 % och de högskoleförberedande programmen hade 87,8 % närvaro. Motsvarande närvaro på IM-programmen IMS och IMA var under samma tidsperiod 72,6 %. I tidigare arbete har gymnasiet satt ett mål på max 10 % frånvaro för de nationella programmen.

Gymnasiet arbetar aktivt med att stärka närvaron i gymnasieskolan. Bland annat pågår ett arbete kring elevers psykiska hälsa och att stärka elevernas delaktighet i sina egna studier. Den uppdaterade handlingsplanen för skolnärvaro har implementerats i verksamheten.

Styrtal	Utfall	Måltal 2023
Den totala närvaron inom grundskola och gymnasieskola ska öka	87%	88%

3.1.7 Andelen gymnasieelever som går ut gymnasiet på tre år ska öka

Prognosen är att nämndmålet ej kommer att uppnås för året.

Resultat för nämndmålet *Andelen gymnasieelever som går ut gymnasiet på tre år ska öka* kommer först i december 2023. Bedömningen är att måltalet ej kommer att nås, även om det är troligt är att andelen elever med genomströmning på tre år ökar något.

Antal folkbokförda elever som började på gymnasium för 3 år sedan med examen inom 3 år, inkl. IM minskade år 2022 till 53,5 % (jämförelse med riket 69,3 % och alla kommuner 53,4 %). Genomströmningen inom 3 år för elever på yrkesprogrammen ökade till 73 % (jämförelse med riket 75,8 % och alla kommuner 76,2 %) och på de högskoleförberedande programmen minskade till 75 % (jämförelse med riket 81,5 % och alla kommuner 77,6 %).

Kommande avgångselever 2023 påbörjade gymnasieskolan under pandemiåren vilket har varit utmanande för både skolan och eleverna. Den så kallade studieskulden är tydlig för den här årskullen.

Gymnasiet ser att genomströmningen tar längre tid då elever med svag studiebakgrund inte lyckats fullfölja sin utbildning eller behöver längre tid för att genomföra den. Betydligt fler elever än tidigare år har en förlängd undervisning enligt 9 kap. 7 § gymnasieförordningen. Det fanns även elever som väljer att inte förlänga sin utbildning

och avslutar därmed studierna utan examen.

Elever som byter utbildning, gör studieuppehåll eller börjar på ett introduktionsprogram kan behöva ett fjärde eller femte studieår för att slutföra ett nationellt program i gymnasieskolan. Därutöver finns det elever som behöver längre tid på sig att slutföra gymnasieutbildningen av andra orsaker samt elever som avbryter sina studier. En orsak till en lägre genomströmning i kommunen är att gymnasieskolan har en mycket hög andel elever som påbörjar gymnasiet på ett av IM-programmen och att ingångsvärdet (elevernas meritvärde från åk 9) var relativt lågt i jämförelse med riket.

Genomströmningen påverkas även av program- och skolbyten. Det har blivit vanligare att programbyte eller avbrott sker sent under läsåret vilket innebär att elever har behov av att börja om i årskurs 1 efter ett programbyte, vilket i sin tur påverkar genomströmningen i gymnasieskolan.

I nyckeltalen räknas elever som avslutat sin utbildning på ett introduktionsprogram, eller som läst ett reducerat nationellt program, inte till kategorin elever med slutförda studier. Detta trots att eleven kan ha fullföljt sin individuella studieplan. Kommuner som Östhammar som har en relativt stor andel elever på introduktionsprogram kan i statistiken därför se ut att ha sämre resultat än de kommuner som har en stor andel elever på nationella program.

Med tanke på resultaten har gymnasieskolan vidtagit en hel del åtgärder som exempelvis fortsatt arbete kring närvaro, motivationshöjande insatser, psykisk hälsa, ledarskap i klassrummet, lärarledd extra studietid, tätare uppföljningar av elevernas resultat samt att erbjuda sommarskola (frivillig lovskola på gymnasiet).

Styrtal	Utfall	Måltal 2023
Andelen gymnasieelever som går ut gymnasiet på tre år ska öka		55%

3.2 Nämndens uppdrag

3.2.1 Översyn för att stimulera högpresterande elever och elever med särskild begåvning

En likvärdig utbildning förutsätter att elevers olika behov och förutsättningar beaktas. Enligt skollagens 3 kap §2 ska elever som lätt uppfyller de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas ges ledning och stimulans för att kunna nå längre i sin kunskapsutveckling. Även elever med särskild begåvning mår bra av att få stora utmaningar utifrån sina styrkor och få diskutera på sin nivå. Sektor Bildning har under hösten 2022 tagit fram en vägledning för personal inom förskola, grundskola och gymnasieskola i Östhammars kommun med fokus på barn och elever med särskild begåvning.

Barn- och utbildningsnämnden (BUN) har givit sektor Bildning i uppdrag att genomföra en översyn av arbetet med att stimulera högpresterande elever samt elever med särskild begåvning vid BUN's sammanträde den 27 april.

3.2.2 Helhetsgrepp kopplat till yrkesinriktade gymnasieprogram

Elever som gått ett yrkesprogram har mycket goda möjligheter till anställning, inte bara

när det gäller första jobbet. Yrkesprogrammen ger goda utvecklingsmöjligheter i yrkeslivet och även till eget företagande. Möjligheten att senare läsa på högskola och yrkeshögskola finns också. Kompetensförsörjningen är en utmaning inom alla branscher och yrken. Rekryteringsproblematiken och kompetensbristen är särskilt stor inom yrken som kräver utbildning inom yrkesprogram. I Östhammars kommun gick 34,5 procent av eleverna yrkesprogram (2021), jämfört med riket 29,2 procent.

Barn- och utbildningsnämnden har givit sektor Bildning i uppdrag vid nämndens sammanträde den 27 april att redovisa hur skolan arbetar för att stärka attraktiviteten för yrkesprogrammen och även de högskoleförberedande programmen i kommunen. Uppdraget kommer att redovisas i början av höstterminen 2023.

3.2.3 *Nattis av familjedaghem*

Östhammars kommun har tidigare haft så kallad nattisverksamhet. Barn- och utbildningsnämnden (BUN) beslutade att avveckla verksamheten 2019. Enligt skollagen (skollagen 2010:800 Kapitel 8) kan kommunen erbjuda förskola även under tid då den inte är skyldig att göra det, men det finns enligt lagstiftningen ingen rätt till förskola under kvällar, nätter, veckoslut eller i samband med större helger. Kommunen ska dock sträva efter att erbjuda omsorg för barn under tid då förskola eller fritidshem inte erbjuds i den omfattning det behövs med hänsyn till vårdnadshavares förvärvsarbete och familjens situation i övrigt. Nattis är inte en del av skolformen förskola utan hör till de verksamhetsformer som i skollagen benämns som annan pedagogisk verksamhet.

Barn- och utbildningsnämnden har givit sektor Bildning i uppdrag att utreda möjligheten för privata familjedaghem att bedriva pedagogisk omsorg på obekvämt arbetstid. Utredningen kommer att redovisas vid nämndens sammanträde den 8 juni.

3.2.4 *Kostnadseffektiv hemspråksundervisning*

För elever med annat modersmål än svenska ska modersmålsundervisning ge eleven möjlighet att läsa sitt modersmål som ett ämne i skolan. Modersmålet har stor betydelse för barns språk, identitets-, personlighets- och tankeutveckling och syftet med modersmålsundervisning är att ge eleven möjlighet att utveckla kunskaper i och om sitt språk. Bestämmelser om modersmålsundervisning finns i skollagen (2010:800), skolförordningen (2011:185) och gymnasieförordningen (2010:2039). Det finns ingen rätt till modersmålsundervisning i förskolan, för elever i förskoleklass och i fritidshemsverksamhet. Dock ska förskolan, förskoleklassen och fritidshemmet medverka till att barn och elever med annat modersmål än svenska får möjlighet att utveckla både det svenska språket och sitt modersmål samt sträva efter att skapa förutsättningar för barn och elever att använda både svenska och sitt modersmål. Genomlysningen ska innefatta en kartläggning om vilka krav lagstiftningen ställer och en redovisning om vad Östhammars kommun erbjuder i form av modersmålsundervisning och studiehundledning samt förslag på hur modersmålsundervisningen kan genomföras kostnadseffektivt.

Barn- och utbildningsnämnden har givit sektor Bildning i uppdrag den 27 april att göra en genomlysning av kommunens modersmålsundervisning och studiehundledning samt att säkerställa att det genomförs kostnadseffektivt. Uppdraget kommer att redovisas vid nämndens sammanträde i början av höstterminen 2023.

4 Ekonomiskt utfall och årsprognos

Anvisning

Utgångspunkten är alltid att varje nämnd ska hålla sig inom **den tilldelade budgetramen** och **vidta åtgärder** så snart det finns risk för budgetöverskridande.

Kommentera nämndens ekonomiska utfall för första tertialet.

Vilka orsaker ser förvaltningen till eventuella *större* över- eller underskott för tidsperioden? Fokus ska ligga på avvikelser från det planerade / förväntade.

Detta avsnitt skrivs av sektorchef med stöd av ekonomi.

Nämnd	Sektor	BUDGET år	Budget ack	UTFALL ack	Avvikelse	Avvikelse %	PROGNOS	ProgAvvik
6 Barn- och utbildningsnämnden	SEKTOR BILDNING	-607 951	-201 514	-191 019	10 495	94,8%	-607 951	0
SEKTOR	FUNKTION							
SEKTOR BILDNING	600 BILDNING, STAB	-240 654	-79 979	-65 715	14 265	82,2%	-234 855	5 799
SEKTOR BILDNING	601 GYMNASIET OCH VUXENUTBILDNING	-60 564	-19 682	-21 458	-1 776	109,0%	-60 564	-1
SEKTOR BILDNING	603 GRUNDSKOLA	-200 918	-66 919	-69 142	-2 223	103,3%	-205 219	-4 300
SEKTOR BILDNING	604 FÖRSKOLA OCH PEDAGOGISK OMSORG	-100 085	-33 001	-33 898	-898	102,7%	-101 582	-1 497
SEKTOR BILDNING	605 KULTURSKOLAN	-5 731	-1 932	-805	1 127	41,7%	-5 731	0
Summa 6		-607 951	-201 514	-191 019	10 495	94,8%	-607 951	0

Barn- och utbildningsnämndens nettobudget för 2023 uppgår till 607 951 tkr, vilket kan jämföras med föregående års nettobudget på 600 885 tkr. För tertial 1 visar nämnden ett överskott om 10 495 tkr vilket ger en avvikelse för perioden om 5,2 procent.

Överskottet härrör till centrala budgeten och det är posterna nedan som avviker:

Den totala avvikelsen i form av ett överskott förklaras av följande:

Poster med överskott

- Barnomsorgsövergripande + 1 320 tkr
- IT (hårdvara, mjukvara, mm) + 146 tkr
- Skolledning + 114 tkr
- Fastighetskostnader + 74 tkr
- Kapitalkostnader + 642 tkr
- Avstämning/reserv (barn och elever) + statsbidrag + 10 991 tkr
- Övrigt + 1 477 tkr
- Skolskjuts + 1 692 tkr
- BUN + 166 tkr

Avvikelse överskott cirka + 16 622 tkr

Poster med underskott

- Elevhälsoteam (särskilt stöd) -748 tkr
- BOU-kontor - 337 tkr
- Köp/försäljning platser – 1 004 tkr
- Övriga poster (till exempel friskvård och licenser) - 283 tkr

Avvikelse underskott cirka – 2 372 tkr

Totalt överskott centrala poster cirka + 14 250 tkr

Centralt har det för perioden inkommit mer barnomsorgsavgifter än budgeterat. Maxtaxebidraget har inkommit men är ej periodiserat varför det är ett större överskott för perioden, detta jämnar ut sig på helår.

Gällande posten avstämning/reserv är det ett överskott för perioden. På helår är prognosen ett överskott på avstämning/reserv för att täcka upp för de för- och grundskolor som går med underskott. I april har statsbidragen Likvärdig skola och Kvalitetshöjande insatser i förskola utbetalats från Skolverket, halva bidragen har inkommit nu och den andra halvan kommer under hösten. Detta förklarar en del av överskottet om 10 991 tkr. I maj betalas statsbidragen ut till enheterna.

För skolskjuts har en återbetalning om cirka 1 500 tkr gjorts från Upplands Lokaltrafik under 2023 som avsåg år 2022 (detta utan tidigare avisering) vilket förklarar överskott för perioden.

Övriga poster har för perioden ett överskott men på helår är prognosen budget i balans.

Elevhälsoteam har för perioden ett underskott. Det beror dock på att extra ordinärt stöd som utbetalas från centrala poster regleras två gånger per år. En större utbetalning är därmed gjord till enheterna i april och genererar ett underskott för perioden men det jämnar ut sig på helår.

För perioden har köp/försäljning platser ett underskott.

Det är ett mindre underskott på övriga poster som framför allt avser en större licenskostnad som kommer en gång per år och som inte är periodiserad – detta jämnar ut sig på helår.

Nedan visas avvikelser för perioden samt en prognos för helår för respektive skolform. Vad gäller kommentar för skolformerna läs mer under kapitel 6 Fördjupad information från enheter och/eller verksamheter.

Gymnasiet och vuxenutbildningen - 1 776 tkr (budget i balans helår)

Grundskola - 2 223 tkr (underskott - 4 300 tkr på helår)

Förskola - 898 tkr (underskott - 1 500 tkr på helår)

Sammanfattningsvis räknar Barn- och utbildningsnämnden med att nå en budget i balans för 2023. Det är flera för- och grundskolor som går med underskott under året vilket "täcks upp" med centrala reserver. De åtgärder som gjorts under första tertiet är att samtliga enheter haft budgetuppföljning med ekonom och verksamhetschef. Vid uppföljning har avstämning av budgeten gjorts men även stämt av resursfördelning per klass och termin. Det finns en viss utmaning med mellanstadieskolorna i Östhammar där det löpande görs budgetuppföljning och vissa åtgärder kommer att göras under hösten för att minska det stora underskottet som nu råder.

5 Investeringsutfall

Anvisning

Kommentera nämndens investeringsutfall för första tertiet.

Utgångspunkten är alltid att varje nämnd ska hålla sig inom **den tilldelade investeringsbudgetramen** och **vidta åtgärder** så snart det finns risk för budgetöverskridande.

Detta avsnitt skrivs av sektorchef med stöd av ekonomi.

Tabell

Projekt	Budget 2023 (tkr)	Utfall 2023 (tkr)
8001 Invent. gr.sk.pl. Österbybruk	629 000	22 684
8016 Invent. gr.sk.pl. Alunda	675 000	31 729
8037 Frösåkersskolan inventarier	2 170 000	36 940
8038 Ny förskola Östhammar	2 000 000	0
8039 Ny förskola Österbybruk	1 530 000	314 616
8500 Ofördelat Återinv förskolor	1 500 000	0
8501 Ofördelat Återinv grundskolor	2 500 000	0
8502 Ofördelat Återinv övr verksamh	500 000	0
	11 504 000	405 969

Österby-, Oland-, och Frösåkersskolan har samtliga skickat in en plan på vad enheterna behöver investera i och göra under året och arbetet med detta är nu igång. Vad gäller nya förskolan Fröet i Östhammar är även den processen snart igång då anbudet har gått igenom. Förskolan Mineralen i Österbybruk fortsätter sin investering enligt plan.

Gällande de ofördelade medlen på totalt 4 500 tkr finns följande beslut:

- Bruksgymnasiet 700 tkr (väggar, möbler)
- Öregrunds skola 200 tkr (symaskiner, möbler)
- Edsskolan (upprustning av slöjdsal samt ombyggnad till fritidslokal)
- Ekeby skola (diverse möbler matsal och upprustning gympsal)

Fler projekt kan komma under perioden då behov finns.

6 Fördjupad information från enheter och/eller verksamheter

Anvisning

Här ges utrymme att ge nämnden fördjupad information om verksamheterna och enheterna. Fokus ska ligga på avvikelser från det planerade / förväntade som är av särskild vikt för nämnden

Detta avsnitt skrivs av sektorchef med stöd av verksamhetsstöd.

Sektor	Funktion	BUDGET år	Budget ack	UTFALL ack	Avvikelse	Avvikelse %	PROGNOS	ProgAvvik
FUNKTION	ENHET							
600 BILDNING, STAB	6000 BILDNING, STAB	4 075	1 409	2 127	718	150,9%	4 075	0
600 BILDNING, STAB	6001 BoU-kontor	-7 150	-2 196	-2 533	-337	115,4%	-7 150	0
600 BILDNING, STAB	6002 BUN	-1 588	-529	-363	166	68,6%	-1 588	0
600 BILDNING, STAB	6003 Skolledningen	-369	-123	-8	115	6,8%	-369	0
600 BILDNING, STAB	6005 Köp/försäljning platser	-69 550	-23 183	-24 187	-1 004	104,3%	-69 550	0
600 BILDNING, STAB	6006 Fastighetskostnader	-113 567	-37 856	-37 782	74	99,8%	-113 567	0
600 BILDNING, STAB	6007 Skolmåltider	0	0	3	3	-	0	0
600 BILDNING, STAB	6008 Skolskjuts/inackordering	-32 445	-10 815	-9 123	1 692	84,4%	-32 445	0
600 BILDNING, STAB	6009 Kapitalkostn o investeringar	-6 469	-2 156	-1 515	642	70,2%	-6 469	0
600 BILDNING, STAB	6011 BO övergripande, Övrigt	-13 591	-4 530	7 666	12 197	-169,2%	-7 792	5 799
Summa 600		-240 654	-79 979	-65 715	14 265	82,2%	-234 855	5 799
601 GYMNASIET OCH	6010 GY.SKOLA, VUX.UTB OCH AME	-3 569	-1 165	-1 104	61	94,8%	-3 569	0

VUXENUTBILDNING	CENT							
601 GYMNASIET OCH VUXENUTBILDNING	6701 BRUKSGYMNASIET	-39 343	-12 821	-12 662	159	98,8%	-39 344	0
601 GYMNASIET OCH VUXENUTBILDNING	6702 MODERSMÅLSENHET EN	-4 172	-1 363	-1 430	-67	104,9%	-4 172	0
601 GYMNASIET OCH VUXENUTBILDNING	6801 KOMMUNENS AKTIVITETSANSVAR	-722	-237	-156	82	65,5%	-722	0
601 GYMNASIET OCH VUXENUTBILDNING	6901 VUXENUTBILDNING	-12 758	-4 096	-6 107	-2 011	149,1%	-12 758	0
Summa 601		-60 564	-19 682	-21 458	-1 776	109,0%	-60 564	-1
603 GRUNDSKOLA	6200 GRUNDSKOLA CENTRALT	-13 489	-4 402	-4 392	10	99,8%	-13 489	0
603 GRUNDSKOLA	6201 EDS FRITIDS	-4 909	-1 617	-1 726	-109	106,8%	-4 509	400
603 GRUNDSKOLA	6202 KRISTINELUNDS FRITIDS	-2 258	-778	-905	-126	116,2%	-2 358	-100
603 GRUNDSKOLA	6204 ÖREGRUNDS FRITIDS	-2 192	-733	-747	-14	101,8%	-2 192	0
603 GRUNDSKOLA	6207 VRETA FRITIDS	-3 518	-1 142	-1 087	55	95,2%	-3 518	0

603 GRUNDSKOLA	6208 OLAND FRITIDS	-4 345	-1 462	-1 276	185	87,3%	-4 345	0
603 GRUNDSKOLA	6209 EKEBY FRITIDS	-972	-316	-287	29	90,8%	-972	0
603 GRUNDSKOLA	6210 ÖSTERBYBRUK FRITIDS	-3 583	-1 200	-1 093	108	91,0%	-3 583	0
603 GRUNDSKOLA	6290 FRITIDSKLUBB GIMO	-187	-61	-53	8	87,2%	-187	0
603 GRUNDSKOLA	6291 FRITIDSKLUBB ÖSTHAMMAR	-551	-178	-263	-85	147,7%	-851	-300
603 GRUNDSKOLA	6301 FRÖSÅKERSSKOLAN	-36 616	-11 951	-11 774	177	98,5%	-36 617	0
603 GRUNDSKOLA	6302 EDSSKOLAN	-12 211	-4 041	-4 493	-451	111,2%	-13 611	-1 400
603 GRUNDSKOLA	6303 KRISTINELUNDSSKOLAN	-4 468	-1 452	-1 798	-346	123,8%	-5 468	-1 000
603 GRUNDSKOLA	6305 ÖREGRUNDS SKOLA	-9 857	-3 268	-3 499	-231	107,1%	-9 857	0
603 GRUNDSKOLA	6307 VALLONSKOLAN	-18 642	-6 140	-6 375	-235	103,8%	-18 842	-200
603 GRUNDSKOLA	6308 VRETASKOLAN	-11 591	-3 832	-4 044	-212	105,5%	-11 691	-100
603 GRUNDSKOLA	6310 OLANDSSKOLAN	-36 013	-12 162	-12 795	-633	105,2%	-36 413	-400
603 GRUNDSKOLA	6311 EKEBY SKOLA	-1 676	-598	-612	-14	102,4%	-1 676	0
603 GRUNDSKOLA	6312 ÖSTERBYSKOLAN	-26 140	-8 944	-8 973	-29	100,3%	-26 840	-700
603 GRUNDSKOLA	6401 ANPASSAD GRUNDSKOLA	-7 700	-2 645	-2 813	-168	106,4%	-8 200	-500
603 GRUNDSKOLA	6402 11:ANS FRITIDS	0	3	-137	-140	-4 358,7%	0	0

Summa 603		-200 918	-66 919	-69 142	-2 223	103,3%	-205 219	-4 300
604 FÖRSKOLA OCH PEDAGOGISK OMSORG	6030 FÖRSKOLA OCH PED.OMSORG CENTR	-7 985	-2 603	-2 732	-129	105,0%	-7 985	0
604 FÖRSKOLA OCH PEDAGOGISK OMSORG	6101 LOGÅRDEN FÖRSKOLA	-8 431	-3 005	-3 167	-162	105,4%	-8 431	0
604 FÖRSKOLA OCH PEDAGOGISK OMSORG	6102 TOMTBERGA FÖRSKOLA 1	-6 777	-2 293	-2 492	-199	108,7%	-6 777	0
604 FÖRSKOLA OCH PEDAGOGISK OMSORG	6103 MARIEBERG FÖRSKOLA	-7 384	-2 650	-2 657	-7	100,2%	-7 484	-100
604 FÖRSKOLA OCH PEDAGOGISK OMSORG	6104 NYA TOMTBERGA FÖRSKOLA 2	-2 169	-1 304	-1 362	-58	104,4%	-2 569	-400
604 FÖRSKOLA OCH PEDAGOGISK OMSORG	6105 SKUTAN FÖRSKOLA	-6 916	-2 274	-2 576	-302	113,3%	-6 916	0
604 FÖRSKOLA OCH PEDAGOGISK OMSORG	6106 TÄRNAN FÖRSKOLA	0	0	0	0	-	0	0
604 FÖRSKOLA OCH PEDAGOGISK OMSORG	6107 Fröets förskola	-4 570	-207	0	207	0,0%	-4 070	500
604 FÖRSKOLA OCH PEDAGOGISK OMSORG	6108 RUBINEN FÖRSKOLA	-6 234	-2 080	-2 109	-29	101,4%	-6 334	-100

604 FÖRSKOLA OCH PEDAGOGISK OMSORG	6109 DIAMANTEN FÖRSKOLA	-7 291	-2 498	-2 467	31	98,8%	-7 591	-300
604 FÖRSKOLA OCH PEDAGOGISK OMSORG	6111 FURUSTUGAN FÖRSKOLA	-11 059	-3 624	-3 721	-98	102,7%	-11 459	-400
604 FÖRSKOLA OCH PEDAGOGISK OMSORG	6113 ALMA FÖRSKOLA	-9 737	-3 237	-3 233	5	99,8%	-10 137	-400
604 FÖRSKOLA OCH PEDAGOGISK OMSORG	6114 EKEBY FÖRSKOLA	-2 522	-820	-926	-106	112,9%	-2 622	-100
604 FÖRSKOLA OCH PEDAGOGISK OMSORG	6116 GRANEN FÖRSKOLA	-4 751	-1 610	-1 581	28	98,2%	-4 851	-100
604 FÖRSKOLA OCH PEDAGOGISK OMSORG	6117 EKEN FÖRSKOLA	-6 486	-2 197	-2 008	189	91,4%	-6 186	300
604 FÖRSKOLA OCH PEDAGOGISK OMSORG	6118 MINERALEN FÖRSKOLA	-5 709	-1 925	-2 109	-184	109,5%	-6 109	-400
604 FÖRSKOLA OCH PEDAGOGISK OMSORG	6123 FAMILJEDAGHEM ALUNDA	-1 716	-560	-584	-23	104,2%	-1 716	0
604 FÖRSKOLA OCH PEDAGOGISK OMSORG	6131 ÖPPEN FÖRSKOLA	-345	-111	-174	-63	156,6%	-345	0
Summa 604		-100 085	-33 001	-33 898	-898	102,7%	-101 582	-1 497

605 KULTURSKOLAN	6501 KULTURSKOLAN	-5 731	-1 932	-805	1 127	41,7%	-5 731	0
Summa 605		-5 731	-1 932	-805	1 127	41,7%	-5 731	0
		-607 951	-201 514	-191 019	10 495	94,8%	-607 951	0

Övergripande kommentar alla enheter

Personalomkostnadspålägg höjs för kommuner och regioner under 2023. Anledningen till höjningen är dels höjda premier i det nya pensionsavtal som ska tillämpas från och med 1 januari 2023 dels på grund av kraftigt ökat prisbasbelopp och andra faktorer som leder till högre kostnader för den förmånsbestämda pensionen. Totalt PO-pålägg 2023: 44,53 % och totalt PO-pålägg 2022: 40,15 %. Detta i kombination med ett ökat lönepåslag under 2023 gör att personalkostnaderna blir en stor utmaning 2023.

Enheterna har sedan innan årsskiftet och löpande under året fått se över sin resursfördelning och planering av verksamheten. Sjukskrivningar/tjänstledigheter tillsätts inte utan befintlig personal ”täcker upp” för varandra alternativt tas ersättare in som är mindre kostsam än ordinarie personal. Även övriga inköp har blivit dyrare under 2023 på grund av inflationen vilket kräver prioritering och planering från enheterna. Under 2022 gjordes dock proaktiva inköp till enheterna inför den rådande ekonomiska situationen 2023.

Gymnasiet och vuxenutbildning – 1 776 tkr (budget i balans helår)

Underskottet härrör i sin helhet till vuxenutbildningen (cirka -2 000 tkr). Staten finansierar via Skolverket till viss del yrkesutbildning inom ramen för vuxenutbildningen. Bidraget betalas ut i efterskott i förhållande till vilken utbildning man producerat under året. Bidraget för 2022 betalas ut någon gång under 2023.

Grundskola – 2 223 tkr (underskott - 4 300 tkr helår)

Ed- och Kristinelundskolans underskott är det som avviker mest för perioden och helår. Edsskolan prognostiserar ett underskott på helår om -1 400 tkr (avvikelse mot budget - 11,5 %) dock ska tilläggas att Eds fritids prognostiserar ett överskott med + 400 tkr (+8,2 %). Detta beror på fördelningen av personal mellan skola och fritids. Edsskolan har erhållit bidrag för Ukrainska elever för året men detta räcker inte för att nå en budget i balans. Orsaken till underskottet är att under hösten 2022 utökades personalstyrkan då enheten hade ett överskott. Ett höjt personalomkostnadspålägg under 2023 och en utökad personalstyrka gör att enheten inte kommer att nå budget i balans på helår.

Kristinelundskolan prognostiserar ett underskott om -1 000 tkr (-22,4 %) och Kristinelund fritids underskott på helår är -100 tkr (-4,4 %). Något färre elever än 2022 men med oförändrad personalstyrka ger en något lägre budget men samma kostnader för personal.

Anpassad grundskola har en tilldelad rambudget. På helår är prognosen ett underskott om -500 tkr (-6,5 %). Fler antal elever som kräver mer resurser gör att enheten med sin tilldelad rambudget inte räknar med att kunna nå budget i balans på helår.

Öregrund är den enhet som efter första tertialet kan räkna att nå budget i balans. Öregrund skola får bidrag för elever från Ukraina vilket är en bidragande orsak till att enheten kan nå budget i balans.

Övriga skolor prognostiserar ett underskott på helår och avvikelse mot budget befinner sig mellan -0,9 % och -2,7 %.

Övriga fritidshem prognostiserar budget i balans på helår.

Fritidsklubb Östhammar prognostiserar ett underskott om -300 tkr (-54,6 %) på helår

även Fritidsklubb Gimo prognostiserar ett underskott detta är dock under 100 tkr. Vad gäller fritidsklubbarna är det problematiskt för dem att nå en budget i balans då budgeten är för låg i förhållande till vad det kostar att ha personalen närvarande.

Förskola - 898 tkr (underskott -1 500 tkr helår)

Alunda, Gimo och Österbybruk är orterna i kommunen som har färre barn än budgeterat. Prognosen för hösten vad gäller barn är fortsatt dyster och osäker. På grund av minskat barnantal är det dessa orter som har störst utmaning att planera sin verksamhet och nå en budget i balans. Utvecklingen är att enheterna är i behov av extra pengar i form av särskilt stöd utöver sin vanliga budget detta för att kunna ha anpassa sin verksamhet efter rådande läge.

I Alunda är prognosen färre barn och förskolorna har platser kvar att fylla till hösten. Dock har enheterna redan en tjänstefördelningen som det blir svårt att ändra i då det helt plötsligt kan tillkomma barn. Det är i Alunda som det ser svårast ut att nå budget i balans. Helårsprognos för Alunda som ort är -800 tkr.

I Gimo är prognosen färre barn. Då det varit viss osäkerhet kring paviljongen (Diamanten) - har de permanenta platserna i Gimo fyllts i första hand. Därmed har de som önskat plats på Diamanten i första hand fått plats på Rubinen. Till följd av detta har Diamanten fått färre barn än vad som budgeterats för och underskottet på Diamanten blir större än på Rubinen. Helårsprognos för Gimo som ort är -400 tkr.

I Österbybruk är prognosen färre barn. Tjänstefördelningen ser lite olika ut mellan enheterna. Mineralen har fler personal som arbetar heltid varför underskottet blir högre på den enheten än på exempelvis Eken som har ungefär lika många personal men där fler arbetar deltid. Helårsprognos för Österbybruk som ort är -200 tkr.

I Östhammar är prognosen färre barn dock så är det fler barn under 3 år som tillkommer vilket ändå genererar mer i budget för enheterna. Anledningen till detta är ersättning från Migrationsverket för Ukrainska barn samt förändringar i tjänstefördelningen på förskolorna. I höst kommer avveckling av paviljonger ske i Östhammar då förskolan Fröet öppnar vilket kommer att påverka alla förskolorna i Östhammar på ett eller annat sätt. Nya förskolan Fröet har likt övriga förskolor fått en budget för året. Fröet och Tomtberga 2 har fått en budget för ett halvår dock har Fröet öppet fem månader och Tomtberga 2 har öppet sju månader vilket gör att Fröet under 2023 kommer att gå med överskott och Tomtberga 2 med ett underskott på grund av denna fördelning. Östhammar som ort når budget i balans på helår.

I Öregrund är prognosen färre barn dock så är det fler barn under 3 år som tillkommer vilket ändå genererar mer i budget för enheten. Skutan erhåller också ersättning för Ukrainska barn vilket gör att enheten når budget i balans på helår.

Under 2023 kommer ytterligare bidrag att rekvireras inom ramen för "kvalitetshöjande åtgärder i förskola" vilket bland annat gör att enheterna kan arbeta med att bibehålla och rekrytera personal i förskolan.

Kulturskolan +1 127 tkr (budget i balans helår)

Överskott för perioden avser flytt av bidrag från Kulturrådet. Bidraget nyttjas läsårsvis. Kulturskolan räknar med att nå budget i balans på helår.

Fördjupad genomlysning kring barnomsorg på obekväm tid

Ärendebeskrivning

Utredningsunderlag avseende möjligheten för privata familjedaghem att bedriva nattis.

Östhammars kommun har tidigare haft nattis, BUN beslutade att avveckla verksamheten 2019. Enligt skollagen (skollagen 2010:800 Kapitel 8) kan kommunen erbjuda förskola även under tid då den inte är skyldig att göra det, men det finns enligt lagstiftningen ingen rätt till förskola under kvällar, nätter, veckoslut eller i samband med större helger. Kommunen ska dock sträva efter att erbjuda omsorg för barn under tid då förskola eller fritidshem inte erbjuds i den omfattning det behövs med hänsyn till föräldrars förvärvsarbete och familjens situation i övrigt. Nattis är inte en del av skolformen förskola utan hör till de verksamhetsformer som i skollagen benämns som annan pedagogisk verksamhet.

Lagstiftning

Skollagen

Enligt skollagen ska en kommun sträva efter att erbjuda barnomsorg på obekväm tid:

”Kommunen ska sträva efter att erbjuda omsorg för barn under tid då förskola eller fritidshem inte erbjuds i den omfattning det behövs med hänsyn till föräldrars förvärvsarbete och familjens situation i övrigt.” (skollagen kap 25 § 5)

Barnkonventionen

FN:s barnkonvention inkorporerades i svensk lag i januari 2020 och har sedan dess samma status som andra lagar i Sverige. Barnkonventionen innehåller bestämmelser om särskilda rättigheter för alla barn 0-18 år. I detta fall ska särskilt beaktas barnkonventionen artikel 3: Barnets bästa ska beaktas vid alla beslut som rör barn. Begreppet ”barnets bästa” är konventionens grundpelare. Vad som är barnets bästa måste avgöras i varje enskilt fall och hänsyn ska tas till barnets egen åsikt och erfarenhet.

Särskilt Verksamhet och omfattning

Barn- och utbildningsnämnden startade barnomsorg på obekvämtid 2004, då i Alunda där efterfrågan fanns. Under åren har verksamheten efterfrågats och erbjudits även i Österbybruk, Gimo och Östhammar genom att dagbarnvårdare anställts och tagit hand om barnet i eget hem eller i barnets hem. Totalt har 56 barn, i olika omfattning och i olika långa tidsperioder, beviljats denna omsorg sedan 2004.

Barnantal och tidsperiod

Ort	Barnantal	Tidsperiod*	Omsorg
Alunda	5	040916-170630	Dagbarnvårdare
Österbybruk	11	051201-151231	Dagbarnvårdare
Gimo	2	051017-131231	Dagbarnvårdare
Östhammar	38	061101-	Dagbarnvårdare 2006-2016 Egen lokal fr 2016
Summa	56	040916-	

* Olika långa tidsperioder för olika barn

2016 var 14 barn/vårdnadshavare beviljade omsorgen i Östhammar och beslut fattades då om att det mest kostnadseffektiva var att gå över till att bedriva verksamheten i en lokal så att alla barn kunde erbjudas omsorgen på ett ställe. Verksamheten i Östhammar flyttade in i en av paviljongerna vid Tomtberga förskola i augusti 2016.

Nattis-verksamheten efterfrågas sedan 2017 bara i Östhammar, ingen verksamhet bedrevs då på övriga orter. Våren 2019 var 7 barn beviljade omsorgen, barnantalet minskade till 5 barn hösten 2019.

Nattis i Tomtberga förskola

Nattis i Tomtberga förskola hade vissa egna utrymmen men i huvudsak användes lokalerna dagtid av förskolan. Verksamheten var öppen måndag – torsdag kl 17.00 - 06.30 samt fredag från 17.00 fram till måndag 06.30. När verksamheten startade var det fyra barnskötare anställda, när verksamheten avvecklades 2019 var det två barnskötare anställda, totalt 1,35 % tjänst. Verksamheten fungerade mycket bra och hade gott samarbete med de förskolor och fritidshem där barnen var placerade dagtid.

Ensamarbete förekom och en överenskommelse hade därför gjorts med socialförvaltningen om att hemtjänsten var back-upp för nattis-verksamheten; blev ett barn sjukt eller något annat inträffar som kräver ytterligare vuxna kunde personalen på nattis kontakta hemtjänsten för assistans¹. Måltider köptes från tekniska förvaltningens måltidsorganisation².

Omvärldspaning - hur gör andra kommuner

Under åren 2015-2017 gav regeringen Skolinspektionen ett särskilt uppdrag att granska bl a barnomsorg på obekvämtid. Skolinspektionens granskning³ visar att, vid tidpunkten för uppdraget, ca 70 % av Sveriges kommuner erbjuder barnomsorg på obekvämtid och att det vanligaste är att erbjuda omsorgen via en förskola. Granskningen visar att de kommuner som erbjuder omsorg via förskola har fler barn inskrivna än de som erbjuder omsorg via dagbarnvårdare. Ju större en kommun är desto högre sannolikhet är det att kommunen erbjuder denna verksamhet, 90 % av Sveriges kommuner med över 60 000 invånare erbjuder omsorgen att jämföra med kommuner med under 10 000 invånare där ca 40 % erbjuder detta.

¹ Socialförvaltningen erbjuder denna tjänst utan kostnad.

² Måltidskostnaden för nattis ingår inte i barn- och utbildningsnämndens ordinarie budget för måltider utan faktureras separat av tekniska förvaltningen.

³ Skolinspektionen 2015:8430. Omsorg på obekvämtid, publicerad 2016-12-16

Skolinspektionen påpekar att det finns stora skillnader i hur erbjudandet till vårdnadshavare ser ut mellan Sveriges kommuner och att omsorgen ofta inte är anpassad efter föräldrars behov vilket gör att alla behov inte tillgodoses. Man menar vidare att det finns risk för kvalitetsbrister då kommuner ofta inte ställer krav på utbildning hos personal eller erbjuder kompetensutveckling och handledning. Det är också flera kommuner som inte följer upp och utvärderar verksamheterna. Dessa är som regel kommuner som bedriver omsorg på obekvämtid i form av pedagogisk omsorg och barnvårdare i hemmet, vilket är verksamheter som ofta består av endast en anställd. Följden blir att oerfaren personal lämnas ensam med att ansvara för och utveckla små barn utan något stöd från kommunen. Då detta är verksamheten som bedrivs i hemmet under obekväma tider, där andra vuxna inte är närvarande, bör kommunerna säkerställa att kvaliteten är god och att barnen är trygga.

Skolinspektionen anser vidare att det finns en risk att kommuner inte arbetar tillräckligt för att tillförsäkra att omsorgen är anpassad utifrån de föräldragrupper i samhället där behovet är störst. Två av dessa grupper är ensamstående kvinnor och personer med utländsk bakgrund. Detta är föräldrar som i högre grad arbetar på obekvämtid och där kommunernas verksamheter bland annat innebär möjligheter till ekonomiskt oberoende, utvecklingsmöjligheter i arbetet och delat ansvar för hem och barn. Detta innebär att de positiva effekter som verksamheterna kan ha på områden som jämställdhet och integration kan gå förlorade.

Ekonomi

Kostnaden för nattis-verksamheten har varit 1,5 – 2,2 mkr per år. Skolverket beviljar bidrag till kommuner som erbjuder nattis och detta bidrag har varit 100-200 tkr. Nettokostnaden, kostnaden minus intäkter (bidraget från Skolverket) har varit 1,4 - 2,1 mkr per år. Nettokostnaden per barn har varit 110 000 – 181 000 kr vilket kan jämföras med en plats inom förskolan som kostar ca 141 000 kr per år, år 2023.

Lokalkostnaden för nattisverksamheten är inte medräknad i ovanstående kostnad.

Verksamheten är utan kostnad i Tomtberga förskolas lokaler (i en av paviljongerna).

Kostnad 2015-2019

År	Barnantal	Kostnad (tkr)	Intäkt (tkr)	Nettokostnad (tkr)	Nettokostnad/barn år (kr)
2015	16	1 826	96	1 766	110 000 kr
2016	14	2 224	200	2 023	145 000 kr
2017	11	1 881	156	1 726	157 000 kr
2018	8	1 538	87	1 451	181 000 kr
2019	6	769	60	709	118 000 kr

Utom lokalkostnader

Verksamheten är svår att budgetera eftersom Sektor Bildning inte kan bedöma hur behovet kommer att se ut kommande år. En omvärldsanalys visar att det är svårt att hitta andra kommuner med erfarenhet från privata aktörer eller privata familjedaghem som bedriver nattisverksamhet.

Konsekvensanalys

Barnomsorg på obekvämlig tid kan vara av stort värde för den enskilde vårdnadshavaren och för att främja möjlighet till arbete och försörjning. Erbjuds inte verksamheten måste föräldrar, under en tid av sitt yrkesliv, förändra sina arbetstider, söka annat arbete eller utnyttja sitt privata nätverk (släkt och vänner) för att ordna barnomsorg vissa tider.

Östhammars kommun har en fungerande arbetsmarknad med rimligt avstånd även till Uppsalas stora arbetsmarknad vilket gör att det inte bör vara omöjligt att hitta ett nytt arbete, men för vissa skulle det kunna vara en utmaning.

Verksamheten är dock inte lagstadgad och kostnaden per barn är hög.

Sektor Bildning har inte fått in några behov av barnomsorg på obekvämlig tid.

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden fattar beslut att inte återinföra så kallad nattis, detta med motiveringen att verksamheten är mycket kostsam och den är heller inte lagstadgad.

Bilagor

Barnkonsekvensanalys 20230515

Barnkonsekvensanalys inför beslut

Sektor Bildning	Datum för möte 2023-05-15
Diarienummer BUN-2023-040	Handläggare Elisabeth Lindkvist
Ärenderubrik Att utreda möjligheten för privata familjedaghem att bedriva nattis	

1. Påverkar beslutet barnet?

Kommentera oavsett svar

Ja Nej

Barnen har ingen som tar hand om dem när vårdnadshavare behöver arbeta på obekvämt arbetstid.

2. Hur har barns bästa beaktats?

Enligt artikel 3 barnkonventionen ska alltid ”barns bästa” beaktas. Vad som är barns bästa måste avgöras i varje enskilt fall och hänsyn ska tas till barnets egen åsikt och erfarenhet.

3. Beskriv eventuella intressekonflikter.

Vårdnadshavare som har barnomsorg på obekvämt arbetstid har ingen annan möjlighet att lösa barnomsorgen på. Det resulterar i att de måste söka nytt arbete med andra arbetstider.

4. Har barn fått uttrycka sina åsikter?

Kommentera oavsett svar

Ja Nej

Eftersom inget barn har sökt omsorg på obekvämt tid ännu eller eventuellt är för litet för att uttrycka sin åsikt.

5. Vilka eventuella risker ser vi med beslutet, och vilka insatser görs för att minimera de eventuella riskerna?

Skolinspektionen granskade 2015-2017 barnomsorg på obekvämt tid och menade bland annat att det finns risk för kvalitetsbrister då kommuner ofta inte ställer krav på utbildning hos personal eller erbjuder kompetensutbildning eller handledning, när nattis bedrivs i form av pedagogisk omsorg.